

Prenumerata:

Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4
kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25,
miesięcznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: koszta przesyłki pocztowej
podane są w nagłówku nu-
meru porannego.

Za granicą (z przesyłką je-
dnorazową) miesięcznie rs. 1 k. 50.
Oddzielna przedpłata na jedno
tylko wydanie Kurjera przyjmo-
wana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5; poranny w dni powsze-
dnie k. 3, niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZĄDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz
15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za je-
den wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop., ka-
żdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia: za jeden wy-
raz pierwszy raz 2 kop., każdy
następny raz 1 1/2 kop.

Ogłoszenia do Kurjera Wa-
rszawskiego przyjmuje także Bluc
ogłoszeń Rajchmana i Frendlers
ulica Senatorska 18.

Przegląd polityczny.

W sprawach sejmu galicyjskiego piszą ze Lwowa do jednego z pism zagranicznych:

„Od tygodnia w kołach poselskich odbywała się walka przekonani w sprawie bardzo znaczącej i doniosłej. Jako o rzeczy poufnej i wymagającej pełnej dyskrecji nie donoszono o niej, ale gdy jedno z pism miejscowych wydoobyło ją dzisiaj na jaw, pospieszamy dać kilka słów objaśnienia. Hr. Wojciech Dzieduszycki miał zamiar postawienia wniosku o zaprowadzenie języka rusińskiego, jako obowiązującego we wszystkich szkołach średnich całej Galicji. Myśl to dawna, poruszana już przez ś. p. Adama hr. Potockiego i Józefa Szujskiego; wskrzeszając ją hr. Dzieduszycki, nie chciał nią zaskoczyć izbę hr. Dzieduszycki, ale pragnął wyrozumieć opinie nieprzygotowanej, ale pragnął wyrozumieć opinie różnych kół i klubów, za co należy mu się uznanie.

W ocenie tego projektu trzeba odróżnić stronę pedagogiczną, językową i oddzielić ją od strony politycznej. Któż zaprzeczy, że byłoby rzeczą pożądaną, aby inteligencja polska, mająca obejmować posady urzędowe lub profesorskie we Wschodniej Galicji, posładała należycie język ludu? Za tym projektem przemawiał jeszcze wzgląd, aby zaprowadzeniem języka rusińskiego we wszystkich szkołach średnich odpowiedzieć na żądanie zakładania szkół paralelnych, wyłącznie rusińskich, powiększających więc rozdział, a zwykle popadających pod najgorsze wpływy. To były argumenty za wnioskiem. Przewidywano zaś występowało pytanie pedagogicznej natury: czy w tak już przeladowanym planie nauk szkół średnich znajdzie się miejsce dla języka rusińskiego, czy nie wywoła to skarg rodzicielskich i zniechęcenia profesorów i uczniów?

Ważniejsze jednak przedstawiały się względy polityczne i obawy, aby w chwili przyciszenia antago-

nizmu nie otworzyć znów pola do dyskusji zawsze szkodliwej; czy wniosek hr. Dzieduszyckiego nie wznawiałby znów kwestji językowej i narodowościowej, wywołującej tylko z jednej strony rekryminacje, z drugiej niepraktyczne zapędy ugodowe. To pewna, że wniosek ten nie zadowolniby rusinów, owszem, uważanyby był z ich strony za manewr na szkodę inteligencji rusińskiej.

Kwestja była skomplikowaną i dała powód do walki i łamania się przekonani. Centrum oświadczyło się, ale nie jednolicie, za wnioskiem hr. Dzieduszyckiego. W szeregach prawicy rozbiegano kwestję zasadniczo, bez uprzedzenia, ale przeważało sumienne przekonanie, że chwila dzisiejsza nie jest odpowiednią do poruszania kwestji, mogącej przybrać charakter szerszy, iż rzecz sama w sobie jest niedojrzała, a z natury swojej wątpliwej praktycznej użyteczności, że jest niepolityczną, bo można się słusznie obawiać złych następstw z podobnego precedensu pod innym systemem rządowym.

Niewiele mamy prawa do analizy krytycznej poglądów i uchwał sejmu galicyjskiego, jako patrzący z dalszej perspektywy na stosunki wewnętrzne tej prowincji. Wiemy wszelako, iż prawie połowa ludności galicyjskiej wysławia się językiem rusińskim, wiemy, że wychowawcy szkół stykają się z ludem w charakterze duchownych, urzędników i profesorów; wiemy, że do ludu, ażeby go przekonać i pouczyć, przemawiać należy w jego własnym języku. Z tych powodów — nie licząc motywów wyższej politycznej kategorii — byłibyśmy powitali z zadowoleniem wiadomość, że wniosek hr. Wojciecha Dzieduszyckiego w tej lub owej praktycznej formie znalazł uznanie większości sejmowej. Niepodobna odmówić językowi rusińskiemu w Galicji, zwłaszcza wschodniej, charakteru języka krajowego. A jeżeli tak — to im szersze warstwy społeczeństwa poznają ów język, tem skuteczniej i harmonijniej rozwiąże

się kwestja zasadnicza, kwestja pomyślnego ułożenia się podstaw wspólnego, zgodnego pożycia obu narodowości w Galicji.

Londyński korespondent *Kölnische Zeitung* pisze: „Obawa przed niemcami i troska o drogę handlową przez kraj Becznanów w głąb Afryki podnieciły szowinizm angielski. Wielu angielskich polityków kraj Lüderitza (Angre Pequene) za rodzaj olbrzymiego drzewa, którego zadaniem, skoro wzrosnie, rozprzestrzeć swe konary nad całą Afryką południową. Mniemają nadto angielscy, że niepoczęci niemiecy nie dopuszczą swoich kuzynów angielskich nawet do urzędowania jednej stacji, służącej na magazyny węgla zapasowego. W kolonji na przyłasku Afryki południowej wywołały niemieckie dążności kolonialne formalną panikę; widziano tam już zbliżającą się chwilę, w której lew angielski będzie zniewolony ustąpić niemcom i francuzom. Angielska rasa poczęła tracić wiarę we własną siłę, powaga imienia angielskiego osłabła. Boerowie z urąganiem przyjmowali groźby angielskie, a handel angielski doznał w samej rzeczy uszczerbku. Tę przesadną obawę przed naciśkiem żywiołu niemieckiego usiłowano wyzyskać w tym duchu, ażeby umysł transwaalskiej ludności usposobić wrogo przeciw niemcom.

W miesiącu sierpniu wysłano z Londynu odezwę do ludu republiki Afryki południowej. Odezwa ta nosi tytuł: „Głos ostrzeżenia!” To pismo, od początku do końca niedorzeczne, stara się przekonać boerów, że nie Anglja, ale państwo niemieckie, jest nieprzyjacielem wolności boerów. Niemcy, mówi odezwa, są ubodzy, w ojczyźnie swej nie mają chleba i dlatego wpadli na myśl tworzenia kolonij. Kanclerz żelazny zwrócił uwagę swego narodu na Afrykę południową, ażeby boerów ujął najpierw talarami, a następnie pozabawił ich wolności. Reprezentacja Transwaalu odbyła w sprawie tego paszkwilu, zredagowanego w języku holenderskim, tajne po-

Z notatek turysty.

(Dokończenie.)

Napomknąłem już wyżej o bogactwie kraju. Dobrobyt ów, idąc w parze z zamiłowaniem do życia rodzinnego i domatorstwa, pociągnął za sobą rozkwit — jeżeli się tak wyrazić godzi — komfortu przeciętnego zbytek i przepych angielski. Aby mieć o nim pojęcie, zajrzeć trzeba do wnętrza zamożniejszych tutejszych domów, których powierzchowność niczem tego komfortu i tych wyrafinowanych wygód nie zdradza. Skromnie, często aż nazbyt skromnie przyodziana na ulicy dama, nigdy nie wycierająca po za granice rodzinnego miasta lub kraju, znajduje w domu wszystko, o czem największa paryska eleganka zamarzyć może. Mąż jej, znający tylko z opisów stolice świata, o których euda się rozpowiada, ma we własnych salonach nagromadzone to wszystko, co pod względem zbytku i przepychu owe stolice dostarczyć mogą.

Kamienica, pałacyk takiego holendra, wydającego tysiące na utrzymanie domu, służby i stajni, nie zajęłby nawet drugorzędne miejsce w jakimś średnim mieście francuskim. Barwy zazwyczaj ciemnobrunatnej, bez żadnych sztukaterji i ozdób, bez bramy wjazdowej, a tylko z wielkimi drzwiami ciemnozielonemi w pośrodku na sposób niemiecki, okna wysokie, nisko, niemal do ziemi sięgające, przysłonięte bądź zielonemi żaluzjami, bądź wielką koronkową firanką, dwa, najwyżej trzy piętra — czystość największa wszędzie, ściany, drzwi, okna wszystko lśni i mieni się w słońcu... głęboka cisza dokoła. Dom taki odpowiada doskonale usposobieniu właściciela: daje mu chwilę zupełnego spokoju wśród grona ukochanej rodziny, i wygodny wypoczynek po pracy. Francuz przywykł do zbytku, holender do wygód; pierwszego często lada blichtr zadowolni, natomiast wygodą prawdziwa blichtru nie zna. We Francji na każdym kroku spotykasz znakomite wywołujące efekta... lustra, w Holandji luster mało, natomiast wszędzie najwygodniejsze... siedzenia.

Holendrzy jedzą dużo i często. Kuchnia ich — zwłaszcza wykwińniejsza — to nader zrzeczna mieszanka kuchni angielskiej i francuskiej. Z pierwszej wzięli oni potrawy wiele pieprzne i korzenne, z drugiej deser składający się jak we Francji z ciastek i owoców. Miejsce puddingu angielskiego zajmuje tu jaka legumina, omlot lub lekka pianka poprzedzająca ser i właściwy deser, rzecz francuskim obiadem zupełnie obca. Charakterystycznym jest również podawanie majonezu z ryby jako ostatniej potrawy przed leguminą. Menu zatem zwykłego obiadu w Holandji przedstawiałoby się jak następuje:

Potage: Moc turtle,
Perches à l'eau,
Roastbeef (najczęściej *met aardappeln*),
Poulets au riz,
Saumon sauce mayonnaise,
Fonds d'artichauts,
Pouding,
Glaces,
Fruits et dessert.

Tę ucztę zdolną zaspokoić najzapaniętalszy apetyt, a spożywaną między 5-tą a 6-tą godziną po południu, poprzedza śniadanie składające się zaledwie (!) z dwóch potraw. Reszta, jako to herbata lub kawa zrana i po obiedzie, oraz wyjątkowo tylko w niektórych domach zastawiana kolacja — nie wchodzi w rachubę. Zaznaczyć również wypada istotnie skąpe spożywanie chleba w czasie jedzenia, na co nawet Amieis się uskarża, przywykły oczywiście do owych koszów białego chleba podawanego np. we Francji przy table d'hôte'ach. Kompotów rozmaitość i obfitość niewielka, a podają je zazwyczaj jednocześnie z pieczysem, co komicznie wywołuje oburzenie Niemców domagających się, ku wielkiemu zdumieniu służby, dla ulubionego kompotu osobnego talerza i łyżki. Z ogrodowizn wielkiem cieszy się tu powodzeniem endywia, zazwyczaj obficie pieprzem i korzeniami zaprawiona.

Przy obiedzie pije się francuskie wino — drogie i niesobliwe. Jedynym narodowym trunkiem holendrów jest *tz. schiedam*, niczem nie różniący się od naszego zwykłego spirytusu; zabarwiają go czasem na czerwono, ale zawsze *schiedam schiedamem*, to

jest spirytus spirytusem pozostaje. Zresztą nie ma tu trunku, zacząwszy od wody selcerskiej oryginalnej w glinianych kamionkach podawanej, a kończąc na rosyjskim kumelu, w Holandji za bardzo przystępną cenę i w najlepszym gatunku dostać nie było można. Zwłaszcza likiery — przewyborne. Podobno — i słusznie to zdobyta sława — nigdzie w świecie nie ma lepszych, co zaś do mnie, to istotnie wyznać muszę, iż się nigdzie z doskonalszemi nie spotkałem. Amatorom polecam firmę Wijnand Focking w Amsterdamie.

Kawa znacznie gorsza niż w Niemczech, a ani w przybliżeniu równać się nie mogąca np. z krakowską. Do każdej filiżanki podanej o jakiejś bądź porze dodają tu mikroskopijną dozę śmietanki i nie ma sposobu zastrzeżenia się od tego dodatku. Stanowi on integralną okrasę holenderskiej kawy, okrasę powtarzam, bo i w Holandji, jak zresztą wszędzie, nikt np. po obiedzie kawy ze śmietanką nie pije. Ale jakiejś *café noir* nadaremnieby się tu domagać, chcesz czy nie chcesz, chociaż nie co prawda za to nie dopłacasz, otrzymujesz nieodmiennie wraz z filiżanką mokka, naliweczkę śmietanki, i — co się nader często zdarza — na spodeczku nieco cukru... w maczce.

Możnaby istotnie cały szereg spostrzeżeń poczynić nad sposobem podawania kawy w różnych krajach. W Turcji gesta, z małą tylko warstwą płynu na wierzchu, w Niemczech wiele mleka, mała cukru, we Francji podają ci ją często w salaterce, gdzie się co najmniej ze trzy filiżanki zmieścić może, a otrzymujesz zawsze do tego łyżkę stołową i trzy ogromne podłużne cegielki cukru, które znowu osłodzić możesz całą wagę kawy, w Holandji wreszcie, jak się rzekło, mało mleka, cukier w maczce itd.

Zamykam ten kulinarny okres wzmianką o spożywanym tu w wielkiej ilości butersznitach z doskonałym roastbeefem na zimno — *brood met roastbeef*. Para takich, już nie kanapek, ale formalnych kanap kosztuje stosownie do okazałości jadłodajni od 20 do 30-tu centów, mniej więcej 30 do 50 naszych groszy, a stanowić może wraz ze szklanką *pale ale'u* wcale przyzwoite śniadanie.

siedzenie. Pomiedzy niemcami w Pretorji wywołal ten wypadek niezmiernie oburzenie. Ten jek boleści jest dla niemców tylko dowodem, że idą w istocie naprzód." Br. Z.

Ciekawy objaw.

W kraju naszym, jak wiadomo, ogólna przestrzeń lasów zmniejsza się z każdym rokiem, czego naturalnym następstwem powinny być podwyższenie się ceny drzewa.

Tymczasem z okolicy głównie w drzewo obfitujące, otrzymujemy wiadomość, iż drzewo tanieje.

Jest to objaw ciekawy, zasługujący na bliższe zbadanie przyczyn lokalnych i powodów ogólniejszej natury, które go wywołały.

Korespondent nasz z Nowej-Aleksandrji (Puław) tak o tym przedmiocie pisze:

"Handlarze drzewa w puławskim, przeczuwając, iż z otwarciem kolei dąbrowskiej ceny materiału opałowego znacznie się obniżą, pozbywają się obecnie nagromadzonego w składach swoich drzewa, wyprzedając je po cenie 6—7 rs. za sześń.

W tych dniach jeden z kupców w Kazimierzu sprzedał pewnemu właścicielowi wielkiego zakładu przemysłowego kilkaset sągów suchego drzewa osinowego po 6 rs. 30 kop. za sześń.

Co to za różnica z ceną zeszłoroczną, wynoszącą za ten sam materiał 7 1/2—8 rs....

Rzecz dziwna, iż teraz dopiero właściciele fabryk, leżących w tutejszej okolicy sprowadzają węgiel, celem przekonania się, jaką oszczędność zyskają na tym materiale palnym.

Oto do jakiego doszli oni wniosku

Za wagon węgla, sprowadzonych z kopalni dąbrowskich przez Warszawę, zapłacić trzeba w Nowej Aleksandrji (Puławach) 87 rs. 40 kop. włącznie z kosztami frachtu.

Posć tego opalu zastępuje 18—20 sześni drzewa osinowego, które, mówiąc nawiasem, chociaż zawiera w sobie mniej ciepła od drzewa sosnowego i grabowego, wydaje jednak silny płomień i skutkiem tego jest bardzo podatne do rozgrzewania rusztów pod kotłem.

Licząc za sześń drzewa po 7 rs. 50 kop. włącznie z kosztami zwózki, suma ogólna wynosi niewiele więcej 135 rs., czyli, że na jednym wagonie węgla, które w mowie będąca fabryka wypala w przeciągu trzech dób, zaoszczędza się sumę 47 rs. 60 kop.

Oszczędność zwiększy się jeszcze więcej, gdy węgiel sprowadzane będą wagonami nowej drogi żelaznej; koszt transportu, wynoszące obecnie od wagonu 47 rs. 40 kop., zapewne obniżą się wówczas o 20 rs.

Narówni z likierami postawić należy drugie dwa produkty, któremi się słusznie poszczycić może Holandia, mianowicie sery i tytonie. Istotnie jeżeli gdzie, to tu ziemia obiecana dla palaczy. Sklepy tabaczne tutejsze, a liczne są jak gwiazdy na niebie, to istotna orgia cygar, tytoniów i papierosów wszystkich firm i krajów. Nęci i wabi oko nieopisana rozmaitość, zapelniająca od góry do dołu olbrzymie szczyby wystaw sklepowych, a sumiennosc holenderska ręczy za dobroć i autentycznosc towaru. Rzecz prosta, iż wśród cygar prym trzymają hawańskie oryginalne, których w najlepszym już gatunku dostać tu można po 3 i 5 centów za sztukę. Przyjeżdżasz z Francji, masz tu po zwykłej cenie *caporal*, do którego przywykłeś, amerykańskimi podają oryginalnym—powiem niemiłym—odznaczające się smakiem *Durham cigarettes*. turek znajduje tu najprzedniejsze wschodnie tytonie, niemiec wszelkie wyroby drezdeńskie, wreszcie przybysz z Rosji śpieszy zapatrzeć się w pierwszym lepszym sklepie w oryginalne petersburskie papierosy fabryki Szapsala, jedynej ale nader w Holandji całej rozpowszechnionej firmy. Dwieście sztuk tych ostatnich papierosów—u nas po rublu setka—kosztuje tu 3 floreny 50 centów, co wynosi mniej więcej 7 franków. Kupując zaś pojedynczo płaci się po 3 centy za sztukę.

Jeśli mi wolno osobiste zdanie wypowiedzieć, to oddałbym palmę pierwszeństwa papierosom t. z. egipskim, bądź wyrabianym w Damiecie pod nazwą *Sphinxes*, bądź wyrobu londyńskiego pod nazwą *Flower of the Nile* (25 sztuk 60 centów). Wątpię czy gdzie kiedy pojawiło się co wyborniejszego w tym rodzaju.

Obfitosc tytoniu, cygar i papierosów dowodzi wielkiej w kraju konsumpcji tych produktow. Istotnie mało który holender nie jest namiętnym palaczem, a zdarzało się nieraz nawet w miejscach publicznych spotykać z cygarem w ustach dziesięcio- i dwunastoletnich smarkaczów, bynajmniej niepozbawionych rodzicielskiej opieki. Nie robiło to żadnego wrażenia na obecnym. Damy nie palą wcale i podobno wykroczenie przeciwko tej regule wywołaćby mogło nawet wśród mężczyzn powszechne oburzenie.

Co do mieszkańców Nowej Aleksandrji (Puław), to jedynie tylko p. S. sprowadza już od dawnego czasu węgle wagonami, oszczędzając na tem paliwie 50—60 rs.

Największym zaś konsumentem węgla w mieście naszym jest wydział gospodarczy instytutu miejscowego.

W r. b. zamówił on w kopalniach dąbrowskich 40 wagonów węgla, które przeważnie posłużą do wyrobu gazu w fabryce powiększonej i przeniesionej z gmachu instytutu do przyległej doń murowanej oficyny."

Z Egiptu.

Smutny obraz obecnego stanu rzeczy w Egipcie kreśli nam dr Kłodzianowski w liście pisanym do nas z Aleksandrji, dnia 29-go września b. r.

"Zastałem—pisze on—tutaj wielkie zmiany, ale bynajmniej nie na lepsze.

Aleksandrja wygląda dziś smutniej niż świeżo po bombardowaniu. Mieszkańcy nie wycierają domów; ulice puste, gdzieś tylko snują się jak mary obdarci i brudni arabi, ocierając się o wygalonowanych anglików, którzy z wysokości eleganckich kabrioletów lub pięknych wierzchołków patrzą dumnie na własne dzieło.

I zaprawdę mają być z czego dumni. Z kraju przed kilku jeszcze laty zamożnego i pięknego zrobili obraz nędzy i spustoszenia. Oni dziś jedni tylko, do spółki z lichwiarzami na wielką skalę, którzy jak szarańcza spadli na tę ziemię obiecaną, hucznie bankietują i dzielą się resztkami łupów.

Anglja wysłała do Egiptu lorda Northbrook, by tenże skonstatował czy już dosyć krwi puszczono i znalazł on, że... zamało. Pozostaje jeszcze doprowadzić do tego, by kraj ogłosił—bankrutwo. Pierwszym w myśl tego aktem tej bolesnej tragikomedji był dekret z dnia 18-go września, pogwałcający umowę międzynarodową i odejmujący dochody przeznaczone na amortyzację długu państwa. *John Bull* w odpowiedzi na pogróżki księcia Bismarka roześmiał się w twarz Europie.

Nie koniec na tem. Indemnizacji płacić nie chcą, dowodząc, iż międzynarodowa komisja wyznaczona dla jej unormowania, a której orzeczenia miały przecie być nieodwołalnemi, była zanadto hojną i żądają utworzenia nowej. Cóż na to Europa? Czy nadstawi jeszcze drugi policzek, jak Pismo nakazuje?

Co się dzieje w Sudanie o tem nikt tu nie wie. Wieści podawane przez dzienniki europejskie są prawie wszystkie fałszywe. O ile mi się zdaje, to Gordon trzyma się w Chartumie i powstrzymuje pochód mahdiego; z drugiej strony niepokoją go abisyńczycy.

Wyprawa angielska z umysłu postępuje naprzód po-

woli. Jest to taktyka pozostawiająca czas do działania drugim, by przyszedłszy na gotowe zbierać nie nie kosztujące wawrzyny. Taktyka to czysto angielska. Niemcy, Austria, Francja i Rosja protestowały przeciw dekretowi 18-go września, Włochy, które zawsze ciąży na stronę Anglii, uczyniły to samo, ale daleko później i w łagodniejszych wyrazach. Anglja, przyzwyczajona do platonicznych protestów, i na ten ostatni pozostała nieczuła. Przeprowadzi bankrutwo, zniszczy kolonie europejskie, zagarnie Sudan, także usadowi się krzepko i—czekać będzie chwili stosownej dla ogłoszenia aneksji Egiptu.

Dziś wyjechał generał Wolseley do górnego Egiptu, by zobaczyć którydyby się dało armję angielską przeprowadzić. Tymczasem lord Northbrook obraduje w Kairze nad finansami państwa.

Oto jest w krótkim zarysie stan położenia obecnego w Egipcie."

Sylwetki polityczne.

Dom Luiz.

Gdzie Atlantyk pluska w piaski,

W opiekunce mórz, Lizbonie,

Sprawia rządy tam na tronie

Król Dom Luiz z Feba łaski.

Cisza w kraju, żadnej zwady,

Żyją wszyscy w zgodzie szczerzej

Od Oporto do Madery;

Wojsko—ot tak—dla parady:

Zimą w zamku straż, a w lecie

Spacerowe kontramarsze;

Nie wymyśla nikt w gazecie

Ni ludowi ni monarsze,

Owszem każdy chętnie chwali

Ład wzorowy... w Portugalji.

To też pióro zamiast miecza,

W dłoni króla jęgomosci. ¹⁾

Literatów więc ugości,

Z swym wydawcą się posprzecza;

Spraw wewnętrznych nie dotyka,

Bo ich nie ma—mówiąc ściśle—

A zewnętrzna polityka

To gdy komu order przyśle.

Słyszę, nawet nam przysłali

Aż trzy krzyże... z Portugalji.

Burd tam nie ma nieustannych,

Nie spisany lud nad liście:

Sam król wszystkich swych poddanych

Zna oddawna osobiście—

¹⁾ Kongres międzynarodowy literacki, odbyty w Lizbonie w r. 1881-ym.

Wspomniałem o damach. Przejście do tak odrębnego tematu niełatwe—*ne miscetur sacra profanis!* Ale od czegoż zastrzeżenie, że nie piszę żadnych tak zwanych „podróży” ani traktatu o Holandji, ani tem mniej dzieła ściśle do artystycznej architektury obowiązującego? Są to proste „notatki”, kreślone pod wrażeniem chwili, zgomadzone bezładnie, szeptem po szeregole, rys po rysie, spostrzeżenie za spostrzeżeniem, z których łaskawy czytelnik sam obraz ułoży, zachowując co sam zechce w pamięci. A wreszcie nawet i z tego jeszcze względu należy się holenderkom wspomnienie zaraz na wstępie, że—przyznając otwarcie—nie ostatni to wcale szczegóły, na który tu zwróciłem uwagę.

Kiedym po raz pierwszy zwiedzał Anglję, pierwszą dla mnie było rzeczą wypaść z pociągu na najbliższej stacji, by zobaczyć prawdziwą, rodowitą angiolkę. Nie zawiodły mię wówczas oczekiwania i przecucia... Od tej chwili, to jest od owego pierwszego wrażenia, datuję mój szczerzy zachwyt dla angiolk, które wśród typów kobiecych naczelnie miejsce obok hiszpanek i polek zajmować powinny.

Inaczej rzecz się ma z holenderkami—a mówię tu, rzecz prosta, o powierzchowności. Trzeba się do ich szpetności dobrze przyzwyczaić, by jaki taki znalazł powab w tej niepomiernej egzuberancji kształtów, w tym absolutnym braku wszelkiego wdzięku i temperamentu. Holenderka, przynajmniej dla mnie, jest najniesympatyczniejszym typem kobiety, jaki mi się kiedy zdarzyło spotkać. Wolę już niemkę, z którą holenderka ma wiele wspólnego. Wszędzie, gdzie mnie tylko losy w Holandji zaniosły, starałem się jaknajczęściej z kobietami tutejszemi przestawać, a przynajmniej być tam, gdzie ich jaknajwięcej spotkać można, dokładając nadto wszelkich starań, by pierwsze niepoehlebne zatrzcć wrażenie. Ku niemałemu jednak zgorzeniu przekonać się musiałem, iż na całej przestrzeni od Helderu do Vlissingen uchodzą tu za piękne kobiety, na któreby gdzieś indziej nikt nigdy uwagi nawet nie zwrócił. Biedny kraj!

Typowa holenderka jest średniego, bardziej może wysokiego niż średniego wzrostu, kształtów, jak się

rzekło, pełnych nad miarę. Luiane, a często bardzo rude włosy z lubością zwija w spadające na ramiona warkocze, lub, zwłaszcza w miejscach kąpielowych, nosi je rozpuszczone swobodnie. Oczy duże, niebieskie, często *à fleur de tête*, jak się wyrażają francuzi, bez wyrazu, trwożliwie odwracające się od mówiącego, jakby wciąż gładzie na ziemi lub po ziemi szukały kontensansu. Nóżki—miły Boże!—dzielna też im oddał przysługę ten co modę krótkich sukien wymyślił! Jedyny powab holenderek to pleć istotnie przedziwnej delikatności i pastelowej karnacji. Dajmy do tego, by zaważać o stronę moralną, pruderję i skromność, przechodzące najdalej granice, a usposobienie skłonne nie do marzycielstwa, nie do sentymentalizmu, jak u niemiek, lecz poprostu apatyczne.

Kobiety tu dojrzewają powoli; piętnastoletnie, ba szesnastoletnie panny grzebią sobie spokojnie w piasku na wybrzeżu morza razem z dzieciarnią zaledwie od ziemi odrosłą i doprawdy arcyoryginalne sprawia wrażenie widok tych nie dzieweczek już, ale dziewcząt, wygrzewających na słońcu bosc nóżki, obnażone wyżej kolan. Ale zato dwudziestoletnia panna za nie w świecie nie zostanie sam na sam z mężczyzną na balkonie... po zachodzie słońca. Zaręczano mi, że wysoka moralność holenderek jest przysłowiową, czemu jaknajchętniej wierzę. Dosyć przyjrzać się tutejszym kobietom na jakim raucie lub weselom i swobodnym (zał się Boże!) pikniku. Nigdzie śmiejszego spojżenia, ożywiejszej rozmowy, głośniejszego wykrzyknika, zalotnego uśmiechu. Mimowoli narzuwa się pytanie, czy one płaczą kiedy po za obrębem pogrzebu i bólu zębów? Czy one śmieją się kiedy po za obrębem farsy dziecinnej lub dnia uroczystego imienin? Holendrzy-małonkowie wynosili żonbec mnie pod niebiosa niedoścignioną cnotę żon swoich. Proszę — a ja zawsze sadziłem, iż wszelki tryumf poprzedzić musi walka? Holenderka i—walka wewnątrzna, holenderka i — namiętnosc... *allons donc!* niech mi nikt nie mówi o możliwości podobnych zestawień!...

Czesław Jankowski

Scheveningen. W lipcu 1884 r.

Bal czasami zgaśnie z góry
Kiedy na świat ma przyjść który...
Nikt nie kradnie, nikt nie hula,
Bałamuctwa coraz rzadsze
Budujące dramy króla
Okłaskuje lud w teatrze,
Zbrodnię gani, cnotę chwali
Každy chlystek... w Portugalji.

Czasem zatarg z ministrami.
Wrzask, gwar, cały kraj się trzęsie.
Któryś wspomniął z przycinkami
O koledze Kamoensie!
Dla oszczercy marnej chwały
Dla jednego epitetu
Polemika przez rok cały,
W końcu—zmiana gabinetu!
O włos byśmy doczekali
Rewolucji... w Portugalji.

Zresztą żywot wiedzie błogi
Król Dom Luiz w każdym względzie.
Grosza mało—marmur drogi...
Pomnik w sercach mieć on będzie
W testamencie narodowi
Tę przekaże radę szczerą:
„Żyćcie szczęśli, zbożni, zdrowi,
W zgodzie z sobą i—z maderą!
Bo niegodnym jest narodu
Gardzić tem co ma swojskiego:
Od win z Wschodu i Zachodu
Niech bogowie lud mój strzegą!
Byście zawsze tem zostali
Czem jesteście... w Portugalji!”

Czesław.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== Ministerjum finansów, jak się dowiaduje *Rus. kur.*, poleciło ekspedycji do przygotowywania papierów i blankietów urzędowych wygotować na rok przyszły papierów owych na sumę 487,415 rs. Między innymi polecono wygotować 40,000 egzemplarzy paszportów zagranicznych w książeczkach, 250,000 arkuszy papieru stemplowego 60 kop. z osobnym stemplem dla ogłoszeń celnich, 100,000 arkuszy blankietów na paszporty, używane w gub. Królestwa Polskiego, 30,000,000 marek stemplowych i t. p.

== Etat nowoutworzonego przy ministerjum finansów specjalnego komitetu technicznego dla kontroli przyrządów gorzelniczych został na rok przyszły zatwierdzony. Komitet składać będą zawiadujący z pensją 3,530 rs. rocznie, pięciu starszych techników z pensją 1,274 rs. każdy, jeden referent i kilku pisarzy. Utrzymanie komitetu, wraz z wydatkami kancelaryjnymi, kosztować będzie skarb rocznie 8,882 rs.

== Ministerjum finansów wyjednało niedawno osobny kredyt w sumie 35,000 rs. na pensje w roku przyszłym dla spadłych z etatu w r. b. urzędników akcyzowych. Jednocześnie ministerjum poczyniło starania o powiększenie kredytu, wyznaczanego rocznie na zapomogi na wychowanie dzieci urzędników pochodzenia rosyjskiego, służących w guberniach Królestwa Polskiego.

== Kwestja podwyższenia pensji urzędnikom akcyzy, a mianowicie młodszemu rewizorom i zarządzającym okręgami, została rozstrzygnięta twierdząco i zostanie wprowadzoną w życie z dniem 1-yim stycznia s. s. r. p.

== Tymczasowy wydział karny sądu okręgowego lubelskiego rozpatrywać będzie w mieście Zamościu w dniach 14, 15, 16, 17 i 18-yim b. m., 36 spraw o różne przestępstwa.

== Ogólne zgromadzenie akcjonariuszów kolei nadwiślańskiej, zwyczajne i nadzwyczajne, odbędzie się w dniu 6-yim listopada r. b. w Petersburgu.

== P. oberpolicmajster w rozkazie dziennym poleca komisarzom cyrkulowym dopilnować, aby przed zimą w jaknajkrótszym czasie dopełnioną została reparaacja sztyldów, sklepów i zewnętrzna restauracja domów, wszędzie gdzie tego zachodzi potrzeba.

== Władza policyjno-lekarska skonfiskowała w ciągu zeszłego tygodnia 239 funtów owoców zgnitych, 87 funtów mięsa zepsutego itp.

== W warszawskiej parafji ewangelicko-augsburskiej odbyło się w r. z. 571 pogrzebów płatnych i 196 bezpłatnych, razem 767. Z cyfry tej odpada 45 płatnych pogrzebów i 2 bezpłatne na cmentarzach innych wyznań. Najstarszy z pogrzebionych liczył 83 lat, najstarsza zaś z kobiet dożyła 90-ciu lat.

== Grunt miejski przy ulicy Smolnej, mający powierzchnię 2,514 łokci kwadratowych, sprzedany zostanie przez licytację w dniu 5-yim listopada.

== Licytacja na azierzawę 25-iu studni wodociągowych i zwyczajnych miejskich odbędzie się w dniu 23-im b. m., o godzinie 11-ej rano, jednocześnie w punktach, gdzie się znajdują te studnie.

== Miejskie latarnie gazowe palą się obecnie godzin 11 minut 45, a mianowicie od godziny 5-ej minut 30 wieczorem do godziny 5-ej minut 15 zrana.

== Na placu Bankowym ustawiono wielką latarnię gazową systemu Siemens'a oraz pojedyncze palniki lamp gazowych otaczających skwer zastąpiono palnikami podwójnymi.

== Na Starem Mieście w dniu wczorajszym zapłonęły po raz pierwszy latarnie, któremi powiększono oświetlenie dotychczasowe tej dzielnicy.

== Wydział historyczno-filologiczny uniwersytetu warszawskiego ogłosił już tematy na rozprawy konkursowe dla studentów na r. b.

== Według dzisiejszego rozkazu policyjnego, młodszym oficerem oddziału rezerwowego policji warszawskiej został mianowany kapitan Portniagin, b. naczelnik żandarmski powiatów gostyńskiego i kutnowskiego.

== Starszy prezes izby sądowej warszawskiej p. Trachimowski wyjechał na rewizję zjazdów i sądów pokoju gub. warszawskiej.

== Dziekanami wydziałów uniwersytetu warszawskiego wybrani zostali na następne trzechlecie dr Brodowski na wydziale lekarskim, prof. dr Kasznica na wydziale prawniczym, zaś prof. Nikickij na wydziale historyczno-filologicznym. Dwaj pierwsi piastowali urząd w poprzednich trzechleciach.

== JE. ksiądz arcybiskup Popiel powrócił w dniu wczorajszym do Warszawy z wizyty pasterskiej, dopełnionej w kilku parafjach dekanatu mińskiego.

== Z teatru i muzyki.

* Dziś na scenie teatru Wielkiego rozpoczęły się próby z opery Belliniego „Lunatyżka”, w której tytułową partję p. Russeli wybrała na drugi swój gościnny występ.

Partję tenorową odśpiewa p. Myszug.

* Utworzona niedawno szkoła teatralna śpiewu pod kierunkiem p. Jakowickiej funkcjonuje już w pełnym biegu.

Lekcje odbywają się trzy razy tygodniowo, tymczasowo w mieszkaniu prywatnym pani Jakowickiej, zanim szkoła przeniesioną zostanie do jednej z sal rezerwowych.

Pomimo ogłoszeń, że wszystkie miejsca zostały już zajęte, nie ma dnia prawie, żeby nie zgłosiło się do dyrekcji lub też do p. J. po kilka kandydatek z prośbą o przyjęcie.

* P. Dowiakowska, primadonna opery naszej, korzystając z udzielonego jej obecnie urlopu, zamierza koncertować w niektórych miastach prowincjonalnych.

Na sobotę ogłoszonym został koncert p. D. w Siedlcach.

* Panna Hermanówna otrzymała zaproszenie na gościnne występy od dyrekcji teatru praskiego.

Artystka nasza udać się ma do Pragi podobno w połowie przyszłego miesiąca.

* W balecie rozpoczęto naukę tańców ułożonych przez p. Mendezę do opery „Gioconda”

== Krytyka.

Echo berlińskie, mając pod ręką dwie edycje wydawnictwa „Na pomoc!” zamieściło o niem pochlebną recenzję.

Sprawozdawca nadmieniał jednak, iż w drugiej edycji część muzyczna, lubo pod względem układu cenna, zawiera mnóstwo błędów korektorskich.

== Album Warszawy.

Okazywano nam pierwsze egzemplarze albumu widoków Warszawy, przygotowane przez p. Heberta właściciela jedynej u nas fotodrukarni.

Pierwsza serja składa się z jedenastu widoków najbardziej zajmujących gmachów, następnie obejmują tak place i gmęchy jak i wnętrza pałaców oraz zabytki starożytne.

== Dobroczynny wynalazek.

Jeden z lipskich fabrykantów fortepjanów, wynalazł tłumnik, który położony wewnątrz fortepjanu, w zupełności czyni instrument neutralnym dla słuchu osób nie biorących udziału w muzyce.

Dla grających wynalazek ten jest daleko dogodniejszym od tak zwanych „niemych” klawiatur, nie wydających żadnego tonu.

O korzyści dla sąsiadów nawet wspominać nie potrzeba.

Pewien tutejszy fabrykant sprowadził podobny tłumnik celem wypróbowania a następnie wyrabiania takich przyrządów podług nabytego modelu.

Oby dobroczynny wynalazek jaknajprędzej znalazł zastosowanie!

== Z Towarzystwa wioślarskiego.

Komitet Towarzystwa wioślarskiego postanowił zamknąć uroczyste przystań letnią w niedzielę, dnia 19-go b. m.

Zamknięcie dokonane być ma przez opuszczenie flagi, powiewającej na szczycie przystani.

Otwarcie nowego lokalu zimowego nastąpi prawdopodobnie około dnia 15-go listopada, gdyż przed tym czasem nie będą mogły być dokonane konieczne przeróbki.

Zaraz po otwarciu rozpoczną się lekcje gimnastyki, wykładane w godzinach wieczornych, w celu umożliwienia brania w nich udziału jaknajwiększej liczbie członków.

== O palmę pierwszeństwa.

Wiadomo już czytelnikom, iż puhar, wygrany przez naszych wioślarzy w wyścigu z Yacht-klubem, stanowi względną własność Towarzystwa wioślarskiego, a przejście w całkowite posiadanie tego stowarzyszenia, które w trzech wyścigach odniesie większą liczbę zwycięstw.

Otóż Yacht-klub okazuje niemałą ochotę do zdobycia tryumfalnego puharu...

Jak się dowiadujemy, zamówił on w Hamburgu łódź możliwie doskonałą i kto wie czy nie lepszą od posiadanej przez wioślarzy i z wczesną wiosną weźmie się do „trenowania” załogi.

Zapewne jednak i towarzystwo wioślarskie nie stanie bez odpowiedniego przygotowania do walki o palmę pierwszeństwa.

== Polowanie.

W dniu wczorajszym powróciło do Warszawy gono myśliwych, którzy w białskim, w lasach p. T. urządzali wielkie łowy.

Oprócz kilkudziesięciu zajęcy, oraz pięciu saren, owocem polowania był wielki pięcioletni dzik...

Jak widzimy, zwierzyna w naszych lasach jeszcze niezupełnie została wytrzebioną...

== Wadliwa konstrukcja.

Jeden z budowniczych miejscowych o mało nie uległ przedwczesnej śmierci skutkiem zagorzenia, chociaż dotąd mieszkania swojego nie ogrzewa.

Curiosum to stało się w ten sposób, że dom nowy, w którym zamieszkuje, posiada specjalną konstrukcję pieców, polegającą na tem, iż kanały dla całej kondygnacji ognisk są wspólne, tak, że lokator wyższego piętra jest zawsze na lasce tego co mieszka pod nim.

Nasz znajomy od trzech dni czuł skutki przedwczesnie zamkniętego pieca, nie paląc jednak, nie mógł wpaść na domysł, w czem leży źródło jego cierpień.

Dziś dopiero, przy poważniejszym zasląbnięciu, wezwany doń lekarz fakt skonstatował.

Nasz znajomy wystąpi podobno przeciwko właścicielowi domu o zwolnienie go z umowy najmu.

== Z ogrodu Saskiego.

Silny wiatr, trwający bezustannie od kilku dni, ogalca drzewa z liści, po większej części już żółkłych.

Na trawnikach znajdują się wysokie kopce liści, przeznaczonych na mierzwę.

Bramy ogrodu, pomimo nawoływań prasy i narzekania publiczności, zamykają stróże punktualnie, a nawet zanadto punktualnie o godzinie 8-ej wieczorem.

== Dziady w rozpacy.

Jak wiadomo, święto Zaduszek stanowi żniwo dla żebraków z rzemiosła.

Chociaż na ementarzu powązkowskim i przed parkanem otaczającym państwo umarłych zawsze można spotkać dziesiątki typowych dziadów i bab żebrzących, przecież w Zaduszki, już na kilka dni przedtem, zjawia się nowy kontyngens żebraków, przybywających nietylko z całego miasta ale i z okolicy.

Wiadomo z doświadczenia, że sprytny dziad, umiający dobrać sobie miejsce, zarabia w tym czasie kilkanaście a czasem kilkadziesiąt rubli.

Otóż w tym roku władza policyjna chce ukrócić te nadmierne zyski, które osiągają żebracy, najmniej albo i weale niezastługujący na otrzymanie jałmużny, ze szkodą prawdziwie nieszczęśliwych kalek i starców...

Istnieje więc projekt, aby każdy żebrak, sadowiący się na ementarzu i przy drodze, posiadał bilet kwalifikacyjny, bez którego służba policyjna wszystkich dziadów będzie wypraszała.

Naszem zdaniem, takie bilety kwalifikacyjne powinny wydawać opiekunowie cyrkulowi.

Zresztą uniejsza już o formie, byleby tylko usunięto żebraków z rzemiosła, którzy każdorocznie w dzień Zaduszek zbierają obfite żniwo.

== Trzej bracia.

Dziwnym zbiegiem okoliczności, trzej bracia G w ciągu jednego tygodnia utracili swoje żony.

Najmłodsza G. zmarła w poniedziałek zeszłego tygodnia, a we środę podążyła za nią druga, chorująca już od kilku miesięcy.

Trzecia była jeszcze w piątek na pogrzebie bratowej, a powróciwszy do domu, w nocy dostała tyfusu i wczoraj życie zakończyła.

Tak więc w ciągu tygodnia trzech rodzeni bracia zostali wdowcami.

= Grabież.

Nocy wczorajszej na p. B., przechodzącego przez wał prański napadło trzech rabusiów.

Napadnięty stawiał im opór, lecz uległ przeważającej sile i poniósł ciężkie obrażenia na całym ciele.

Kiedy przyszedł do przytomności, rabusiów już nie było. Zabrali oni p. B. zegarek złoty i pugilares zawierający 50 rs. gotowizną.

= Dwa podrzucenia.

Na Wołyńskiej przy parkanie znaleziono niemowlę pięć miesięcy, liczące kilka dni życia.

Na Grzybowie podniesioną została kilkodniowa dziewczynka.

Obu podrzutek odesłano do szpitala Dzieciątka Jezus

= Przejechanie.

W dniu wczorajszym, na rogu Świętokrzyskiej, ekwipaż prywatny najechał na przechodzącego przez środek ulicy izraelitę Jettę Gersona, zamieszkałego na Starem Mieście pod nr 2-im.

Najechany dostał się pod koła powozu i uległ złamaniu obu nóg i pokaleczeniu krzyża.

G. odwieziony został do szpitala Dzieciątka Jezus, woźnica zdołał zbiedz.

= Przy pracy.

W dniu wczorajszym, na stacji drogi żelaznej petersburskiej, Szymon Świętkowski, przy wekslowaniu wagonów poniósł śmierć natychmiastową.

Nieszczęśliwemu koła wagonów przeszły przez środek ciała. Związki zabezpieczono do zejścia sądowego

= Smutny wypadek.

W dniu wczorajszym, późnym wieczorem, do statku rządowego przy przystani Rybaki podpłynęła łódka, w której znajdowali się trzech saperzy i Stanisław Kotkowski, 15-letni chłopiec, syn naczelnika przystani.

Łódź, uderzywszy o parowiec, przewróciła się i wszyscy wpadli do wody.

Saperzy umiejąc dobrze pływać wyratowali się, lecz Kotkowski utonął.

Związki chłopca nie zostały wydobyte

= Nagła śmierć.

W dniu wczorajszym na Marszałkowskiej pod nr 2-im przybył Michał J. z Piotrkowa.

Witając się z rodziną, upadł i nagle życie zakończył. Śledztwo zostało zarządzane.

= Wypadki. — Na Targowej ekwipaż prywatny przejechał Sergjusza C., który poniósł ciężkie obrażenia na całym ciele. — Na Marszałkowskiej pani Z., wychodząc ze sklepu, upadła na schodach tak nieszczęśliwie, iż uległa złamaniu prawej nogi.

= Sceny prowincjonalne.

Towarzystwa dramatyczne wędrowne, które w czasie lata bawiły u nas lub w zdrojowiskach kąpielowych, osiedliły się na zimę na prowincji.

Mianowicie trupa dramatyczna Puchniewskiego osiadła w Płocku.

W Radomiu zaczęło dawać przedstawienia towarzystwo zostające pod dyrekcją Żolopińskiego.

Kaliszanie mają u siebie teatr Otrembowej.

Trupa Grabińskiego daje widowiska w Lublinie.

W Częstochowie przebywa z towarzystwem dramatycznym Teksel.

Wreszcie weteran dramatyczny Jan Okoński osiadł w Chełcinach.

= Urodzaje.

Korespondent nasz z Nowej Aleksandrji (Puław) pisze co następuje:

„Teraz dopiero, gdy ziemianie zabierają się do omłotu sprzątniętego zboża, okazuje się, iż urodzaj w puławskim nie należy w roku bieżącym do pomysłnych.

Jest wprawdzie podostatkiem słomy, lecz za to ziarno nie sypie dobrze, z kopy bowiem żyta otrzymuje się zaledwie 2 1/2 ćwierci czystego zboża.

Sprzęt ziemniaków uważają ziemianie naszych okolic za bardzo niepomysłny; zbiór przeciętny z morga wynosi zaledwie 40—50 korey.

Miejscami, zwłaszcza na polach górnych, wynosi on zaledwie do 20 korey z morga.

Jeden z ziemian w puławskim sprzątnął w r. b. z 70-u mórgów tylko 910 korey ziemniaków.

Mimo to cena produktu nie jest wysoka; w naszych okolicach płacą za korzec po 1 rs.

Również ceny zboża, z wyjątkiem owsa, który się trzyma w cenie 3 rs., nie poprawiły się wcale, zamówień bowiem z zagranicy ziemianie nasi nie otrzymują prawie żadnych, u kupców zaś małopolskich nie ustąpiło jeszcze dotychczas usposobienie wyciekające.

Zdarzają się wprawdzie zakupy większych partij zboża, lecz te należą do rzadkości i nabywane są zresztą po cenach niskich.

W ostatnich dniach kupy warszawscy nabyli w puławskim 8,000 korey pszenicy, płacąc za korzec po 5 rs. 25 kop.

Skutkiem ziego usposobienia, panującego obecnie

dla zakupów zboża, ceny maki spadają również gwałtownie.

Wartość 5-pudowego worka maki żytniej obniżyła się w ostatnich dniach o 60 kop.

= Nowa świątynia.

Wieś kościelna Duninów w gubernji warszawskiej, powiecie gostyńskim, pozbawioną jest kościoła od roku 1876-go, w którym starożytną świątynię, liczącą około czterech wieków, zburzono jako niezdadną do naprawy.

Nabożeństwo parafjalne przeniesiono do kaplicy na cmentarzu.

Obecnie postanowiono wznieść nowy kościół, według planu architekta Konstantego Wojciechowskiego z Warszawy.

Pierwszą ofiarę złożył dziedzic dóbr duninowskich, bar. Henryk v. Ike.

Niedawno zbudowano kosztem parafjan murowaną plebanję w miejscu dogodniejszym od poprzedniego, które znajdowało się na uboczu za wsią.

= Na straż ochotniczą.

Z Mińska litewskiego donoszą nam pod dniem 12-tym b. m. o dwóch zabawach, jakie się odbyły przed paru dniami na miejskim skwerze na korzyść ochotniczej straży ogniowej.

Pięknie przyozdobiony i iluminowany skwer, ognie sztuczne i dwie orkiestry, grające naprzemian, własna straż i wojskowa przyczyniły się wielce do urozmaicenia zabawy, z których zwłaszcza druga powiodła się doskonale.

Podobne zabawy towarzystwo straży ogniowej urządza co roku i zebrane tą drogą pieniądze obraca na zakupno potrzebnych narzędzi.

Mińska straż ochotnicza, licząca już szósty rok istnienia, składa się z trzystu kilkudziesięciu członków, których bardzo wielu należy do inteligencji miejscowej.

= Kradzież.

Z Łomży piszą do nas co następuje:

„Kilka dni temu zjechał do Łomży nadsprejski mieszkaniec z panoramą, czarodziejską latarnią, wojskowymi figurami i innymi hecami.

W zeszłą niedzielę ledwie zdołał dać pierwsze „przedstawienie”, o czem sążniste afisze oznajmiły publiczności, a w poniedziałek niewiadomi rzeźmieszkowie okradli go do szczeru, zabierając „aparatus przyrządami”, kufer z bielizną i odzieżą. „Artysta” podaje straty przeszło na 300 rs.”

= Rabunek i kradzież.

okolic Łukowa donoszą nam, iż rozboje i kradzieże stoją tam ciągle, jak i wszędzie, na porządku dziennym.

Parę dni temu na włościanina, wracającego późną nocą do domu, na drodze z Łukowa do Krynki napadli trzej rabusie i dopędzwszy uciekającego przed nimi swym koniem, przewrócili wóz, powyrzucali rzeczy, odebrali mu 24 rs. pochodzące ze sprzedaży wieprza i pobili tak mocno, że nadjeżdżający sąsiedzi znaleźli ofiarę bez przytomności.

W następnym dniu przytrzymano w wsi Wólka konia z wozem wraz z powożącym żydkiem, który legitymując się przed sołtysiem, tak się splotał, iż ostatni powziął co do niego podejrzenie, nim wszakże zdążył przedsięwziąć środki co do zabezpieczenia jego osoby, żydek drapnął.

= Dziwna nieostrożność.

Parę tygodni temu, jak donosi *Gaz. lub.*, we wsi Siedliszcze w powiecie chełmskim, starozakonny Proim Kuperman, liczący lat 53 wieku, nachyliwszy się nad studnią by się przekonać, czy w niej znajduje się woda, stracił równowagę, wpadł do studni i utonął.

= Otrucie.

Gaz. lub. donosi, iż we wsi Dąb, w powiecie tomaszowskim, trzyletni syn włościanina, Andrzej Szłoda, wszedłszy do sklepu, gdzie znajdowała się butelka z kwasem karbolowym, jako lekarstwo dla bydła, napił się takowego i pomimo środków lekarskich zakończył życie.

ZE ŚWIATA

× **Koleżeński obchód jubileuszu M. Bałuckiego** odbył się w Krakowie ubiegłej soboty, w salach hotelu Dreźnieńskiego. Zebrało się spore grono kolegów gimnazjalnych ulubionego pisarza, nawet z dalekich stron przybyłych; między nimi dziekan i prof. wszechnicy jagiellońskiej Bochenek, Szczepański Alfred, burmistrz Bochni dr Trybulec, znakomity muzyk nasz Żeleński i wielu innych bądź posady zajmujących w kraju, bądź na roli osiadłych. Podczas uczy, ożywionej serdecznością i swadą przemawiał dr Schmidt, wiceprezydent miasta Krakowa, podnosząc zasługi jubilata i witając zgromadzonych, wreszcie wręczył Bałuckiemu album ozdobne z fotografjami wszystkich kolegów. Odczytano następnie liczne telegramy i listy nadeszłe z kraju i zagranicy. Zjazd zakończyło nazajutrz nabożeństwo odprawione u św. Anny, na którym obecnymi byli wraz z jubilatem wszyscy uczestnicy obchodu. Z listów nadesłanych Bałuckiemu wymieniamy tylko słowa Kraszewskiego: „Znam pana lepiej niż sądzisz — piszę po niemiecku z Magdeburga sędziwy pisarz — i spodziewasz się. Cenię pana i Kocham. Oby dobry Bóg dał panu siły do pracy, szczęście i wszystko czego sobie tylko życzyłeś!” Słowa te malują nie jedne wyłącznie uczucia

twórcy „Starej baśni” — są one wyrazem uczucia i zyczeń nas wszystkich. Niebawem będziemy mieli sposobność przesłać je utalentowanemu jubilatowi ze wszystkich stron kraju, w dniu 22-gim b. m. przeznaczonym nie już na koleżeński ale na powszechny obchód jego jubileuszu.

× „Zamoyski pod Buczyną”, nowy obraz Matejki, znajdujący się obecnie na wystawie krakowskiej, zamówiony został przez hr. Jana Zamoyskiego, stale mieszkającego we Francji, dokąd też i płótno niebawem wysłane zostanie.

× **Panny Bulewskie**, utalentowane siostry, zjeżdżają do Krakowa w przyszłym miesiącu i wystąpią tam z koncertem.

× **Koło literacko-artystyczne we Lwowie** wybrało na ostatnim walnym zgromadzeniu na przewodniczącego dra T. Rutowskiego, a na zastępcę Romualda Starkla.

× **Nowy dziennik**. Klub prawicy sejmu krajowego postanowił — jak donosi *Dz. pols.* — założyć we Lwowie pismo konserwatywne. Droga składek zebrano na ten cel 60,000 złr. Naczelną redakcję obejmie poseł miasta Przemyśla p. Władysław Łoziński, a w skład redakcji wejdzie p. Ludwik Masłowski.

× **Teatr rusiński pp. Biberowicza i Hryniewieckiego** daje od kilku dni przedstawienia we Lwowie. Miejsca prasa polska gorąco utyskuje nad tem, iż publiczności na widowiska zbiera się nader szczupła garstka.

× **Pomnik ś. p. Henryka Schmidta** stanąć ma we Lwowie w kościele oo. dominikanów. Rzeźba wyszła z pod dłuta Błotnickiego, a umieszczeniem jej i odsłonięciem zajmuje się komitet pod przewodnictwem Wojciecha hr. Dzieduszyckiego.

× **Myśl wzniesienia pomnika dla J. Szujskiego** powstała w Tarnowie. Zawiązał się już tam komitet pod przewodnictwem dyrektora tamtego gimnazjum p. Trzaskowskiego. Szujski urodził się w Tarnowie większą część nauk swoich tam odbył.

× **Wyrok** co do skazanego na śmierć w procesie Riterów, M. Stochlińskiego — jest, jak donosi *Czas*, prawomocnym, albowiem obrońca jego nie wniósł we właściwym czasie zarzutu nieważności.

× **Rocznica śmierci Marji Antoinetty** obchodzono dziś w Paryżu, uroczystym żałobnym nabożeństwem w kościele św. Magdaleny.

× **Dziwo natury**. Paryski specjalny tygodnik *Nature* podaje ciekawe szczegóły o dwóch siostrach, cze szkach, nazwiskiem Błażek, zrosniętych ze sobą pleciami. Ze wszystkich części ciała jedną tylko mają wspólną, przeto każda z nich czuje, myśli, odczuwa głód i sypia oddzielnie. Obie odznaczają się łagodnym i wesołym charakterem.

— **Sprostowanie.** — We wczorajszym numerze wie czornym, na stronie 3-iej, szpalcie 1-iej, w wiadomości o radzie komisji w sprawie kursowania wozów towarowych po pryncypalnych ulicach, mylnie wydrukowano nazwisko prezydującego; zamiast jen Pahlena, powinno być generała Palenowa.

NEKROLOGJA.

† Ś. p. **Zdzisław Rutie**, urzędnik drogi żelaznej nadw. śląskiej, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, zmarł dnia 15-go października 1884 roku, przeżywszy lat 33. Pogrzeżeni w ciężkim smutku matka, siostry i brat zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych zmarłego na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 17-ym b. m., to jest w piątek, godzinie 11-iej zrana w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i w tymże dniu o godzinie 4-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —3291—

† Ś. p. Jan Nepomucen **Rokossowski**, student cesarskiego warszawskiego uniwersytetu, po ciężkiej chorobie, dnia 15 października 1884 roku, przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 23. W głębokim smutku pozostali rodzice i rodzeństwo zapraszają krewnych, przyjaciół, znajomych i kolegów na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 17-ym b. m., to jest w piątek o godzinie 10 i pół zrana, w górnym kościele św. Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu z tegoż kościoła o godzinie 3-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —3279—

† Ś. p. **Filip Radyszewicz**, b. uczeń szkoły technicznej dr. żel. terespol., po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, w dniu 15-ym października 1884 r., zakończył życie przeżywszy lat 18. Pozostała matka wraz z rodzeństwem zaprasza krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 17-ym października r. b., to jest w piątek, o godzinie 10 i pół zrana, w kościele katedralnym św. Jana, a następnie zaraz po nabożeństwie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła na cmentarz powązkowski. —3294—

† Ś. p. **Seweryn Młodzianowski**, obywatel, przeżywszy lat 77, zmarł w dniu dzisiejszym. O dniu pogrzebu oddzielne ogłoszenia nastąpią.

† Ś. p. Aleksandra z Błoków **Modrzewska**, wdowa p. urzędnika, opatrzona św. sakramentami, w dniu 15-ym października r. b. po długiej i ciężkiej chorobie życie zakończyła.

na, przeżywszy lat 47. Stroskani: syn z córką, bratem i siostrami zmarłej, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) w dniu 17-ym b. m., to jest w piątek o godzinie 10-iej zrana, następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i w tymże dniu o godzinie 2-iej po południu na cmentarz powązkowski. —3296—

† Przy nadchodzącym dniu imienin ś. p. Piotra **Musielewicza**, radcy dworu i ukochanej córki Janinki zmarłej w mieście Siedlech dnia 20-go sierpnia r. b., odbędzie się dnia 17-go października, to jest w piątek, w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-iej zrana żałobna wotywa, na którą w ciężkim smutku pozostała żona i matka wraz rodziną zaprasza krewnych, przyjaciół i życzliwych. —3285—

† W piątek, to jest dnia 17-go października r. b., o godzinie 11-iej zrana odbędzie się w kościele powązkowskim, za duszę ś. p. dra Stanisława **Koźmińskiego**, żałobne nabożeństwo, oraz przeniesienie zwłok do grobu własnego, o którym pozostała żona zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych. —3278—

† Dnia 17-go października r. b., to jest w piątek, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci ś. p. Marji **Okraśińskiej**, odbędzie się w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, o godzinie 8-iej zrana żałobne nabożeństwo na które stroskani: córki, syn i synowa zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —3288—

† W sobotę, to jest dnia 18-go października r. b., jako w pierwszą rocznicę śmierci ś. p. Józefa **Wittorta**, odbędzie się za spokój jego duszy żałobne nabożeństwo w górnym kościele św. Krzyża, o godzinie 11-iej rano, na które pozostała żona zaprasza. —3281—

† W dnia 18-ym października r. b., to jest w sobotę, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę świętej i nieodżałowanej pamięci Anny z Lewickich **Krajewskiej**, o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej. —3290—

Z Cesarstwa.

Petersburg 14-go października.—Przed niedawnym czasem *Nowosti*, powtórzywszy zaczerpniętą z zagranicznych gazet pogłoskę o zamierzonym jakoby wprowadzeniu w Królestwie Polskiem instytucji ziemskich, takich jakie posiadają gubernje Cesarstwa, wyraziły gorące życzenie, aby się ta pogłoska sprawdziła i ażeby projekt wszedł i to jaknajrychlej w wykonanie. Znalazły się naturalnie w prasie rosyjskiej dzienniki, które nie zaniechały wystąpić natychmiast przeciwko zdaniu *Nowosti*. Jedne, jak to jest ich zwyczajem, ograniczyły się na gniewnem lajaniu, inne znów odstąpiwszy od zwyczaju, starały się uzasadnić swoje poglądy argumentami i nawiązały mniej więcej obiektywną dyskusję. Otóż *Nowosti*, pomijając zupełnie pisma pierwszej z tych dwóch kategorii, odpowiedziały obecnie drugim, a odpowiedź ta streściła w sobie zarazem i argumenta przeciwników. Ograniczając się ramami dziennikarskiego artykułu, mówią *Nowosti*, musimy poprzestać na kilku uwagach. Do nakreślenia polityki i środków państwowych, sądzymy, że niewątpliwie fakta są zupełnie dostatecznymi i że można obejść się zupełnie bez sympatji i reklamowania ich. Czyż męża stanu powstrzyma w przeprowadzeniu, przypuścimy, prawa uwłaszczenia, to jedno tylko, że nie może spóźniewać się sympatycznych objawów ze strony ludności włościańskiej, albo że nie może liczyć nawet na uczucie wdzięczności? Czyżby mogła być wprowadzona w Królestwie Polskiem znana reforma włościańska, albo czyżby tam mogły być ulepszonemi organizacja sądów i postępowanie sądowe, gdyby przy projektowaniu tych praw władza państwowa brała w rachubę usposobienie tej lub owej części ludności i wyzuchiwała sympatji dla tego, co się jeszcze nie stało? Owszem, wiemy doskonale, że ludność włościańska oceniła reformy dopiero po ich wprowadzeniu. Dopiero później zniewolona była oddać im sprawiedliwość ta część społeczeństwa polskiego, która poprzednio zapatrywała się niechętnie i niedowierzająco na samą myśl reformy, rozumiejąc dobrze, że to pewna droga zbliżenia z Rosją i zadania najsukuczniejszego ciosu dawnym błędem i dążnością polskiej inteligencji. Z tego też punktu powinnaby wypływać dalsza polityka względem Królestwa Polskiego. Powinnamy iść na spotkanie istotnych interesów ludności z tem dobrem, jakie sami posiadamy, licząc na atrakcyjną nie zaś na odpychającą siłę tego dobra. Jeśli przypuścimy, że oswobowienie włościan, nadanie im gruntów, organizacja samorządu włościańskiego, nowe sądy, ustawa miejska i instytucje ziemskie nie są dobrem dla nas samych, jak to wielu twierdziło i twierdzi dziś jeszcze, to byłoby dziwnem narzucać to wszystko tym częściom ludności, które byśmy chcieli złączyć w jedną organiczną całość z resztą Rosji. Ale nam się zdaje, że możemy szczyścić się przed całym światem wszystkimi reformami cesarza Aleksandra II-go, i że nawet w milej dawności polakom Francji nie znajdują oni tak ponętnej i dymającej siły, jaką przedstawia nasza gmina wiejska, nasz zarząd miejscowy miejski i ziemski, nawet

z temi jego wadami, jakie usunąć ma z niego znana rządowa komisja. Doświadczenie dowiodło, że droga ta nie jest mylną względnie do ludności polskiej, w przeciwnym bowiem razie należałoby żałować tylko wprowadzenia reform włościańskiej i sądowej. Nasze „ogólniki” zatem nie bujają w przestworzach, lecz poprzestają na ścisłych i ziemskich granicach. Wychodzimy z tej zasady, że ogólne dobre prawodawstwo, ogólne dobre instytucje i wytwarzająca się tą drogą wspólność idei, interesów i zwyczajów są daleko potężniejszą gwarancją politycznego zjednoczenia narodów, aniżeli narodowość, język albo nawet i religja. Zdaje nam się, że nie schodząc ze stanowiska pożytku państwowego, byłoby zupełnie właściwem poprzestać na tem, że życzliwość włościańskiej ludności polskiej dla Rosji „nie ulega kwestji”. Jeżeli do tego dodamy zdanie *Warszawskiego dziennika*, dotyczące reszty tej ludności a świadczące, że podobne usposobienie jest u wielu „w myśli” i że ono nie śmie tylko jawnie wystąpić, to trudno nawet domyśleć się, wczem leżą trudności dalszego rozciągnięcia na Królestwo Polskie ulepszeń, mogących jeszcze bardziej zbliżyć i zespolić naszą ludność polską z Rosją? To co teraz tkwi „w myśli”, a co dawniej nawet w głowie nie powstało, przy pomyślniejszych warunkach wyrazi się w dotykalszych formach. Nie schodząc z gruntu bezstronności i spokojnego roztrząsania kwestji, *Warszawskiej dziennik* zgodzi się na to, że może właśnie obecnie warunki polskiej prasy i polskiego społeczeństwa stają na zawadzie do głośnego wypowiedzenia tego, „co u wielu jest w myśli”. Znamy powściągliwość w wyrażaniu swoich uczuć i afiszowaniu swojej wierności niezawsze tłumaczyć się może panurgowami albo sromotnemi właściwościami, o których mówi dziennik. Być może, że właśnie obawa wywołania osobistych nagród i zachęt powstrzymuje wielu od pójścia za przykładem tych, co się zdecydowali nie zważać na fałszywe rozumowania. Ogólne środki, ogólna zachęta, obliczona na uznanie całej ludności, zawsze są lepsze od osobnionych i pojedynczych wyróżnień. Co się zaś tyczy straży ochotniczych, towarzystw rolniczych i innych, które zdaniem *Warsz. dzien.* mogły być polem do wyrażenia sympatycznego usposobienia społeczeństwa polskiego dla Rosji i wspólnego z nią politycznego życia, to argument ten wydaje nam się cokolwiek dziwnym. Ta właśnie okoliczność, że straż ochotnicza zajmują się gaszeniem pożarów, a towarzystwa rolnicze nie odstępają od zadań i spraw gospodarstwa rolnego, jest najlepszą miarą normalnego i zdrowszego w obecnych czasach stanu społeczeństwa polskiego. W epokach wzburzeń, takich dążeń namiętności politycznych nietylko podobne stowarzyszenia, ale nawet prywatne zebrania, zabawy, uroczystości religijne, nawet kostiumy, wszystko i wszyscy wkraczają w politykę. Wiadomo *Warszawskiemu dziennikowi*, że podobne towarzystwa bywały zamykane, i że nawet na najprostszym zebraniu zapatrywano się z nienfnością dlatego, że do nich zakradła się polityka, albo, że tylko obawiano się czegoś podobnego. Tak więc charakterystyka *Dziennika* teraźniejszych polskich towarzystw jest tylko argumentem przemawiającym za tem, że i sąd przysięgłych zajęty byłby tylko wyznaniem sprawiedliwości, a instytucje ziemskie i miejskie sprawami miejscowego dobrobytu i gospodarstwa, jeżeliby instytucje te kiedykolwiek wprowadzone zostały w Królestwie Polskiem. W fakcie zaetywowanym przez *Warsz. dzien.* należałoby naszym zdaniem upatrywać nowe potwierdzenie wypowiedzianej przez nas myśli, że od czasu smutnych wypadków 1863—1864 roku wiele wody upłynęło, że ostatecznie dwudziestolecie wiele rzeczy nauczyło i dało początek trwałszemu, nie powierzchnowemu lecz organicznemu związkowi ludności polskiej nietylko z rosyjską władzą państwową, ale i z samą Rosją.

Z OSTATNIEJ POCZTY.

Paryż 14-go października.—Konsystorz odroczoney został do dnia 10-go listopada.

Paryż 14-go października.—Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych hr. des Roys wniósł interpelację w sprawie położenia ekonomicznego Francji. Rozprawy odbędą się w sobotę.

Paryż 14-go października.—*Journal officiel* zamieszcza nominację Rouviera na ministra handlu.

Paryż 14-go października.—*Figaro* zamieszcza pismo barona Courcela do księcia Bismarka z d. 29-go z.m., które oświadcza iż mąż stanu francuski pragnie stosunki sąsiedzkie z Niemcami w Afryce uregulować w duchu wzajemnego porozumienia. Poglądy obu państw na potrzebę wolnej żeglugi na Kongu i ogólnej wolności handlu w tamtych stronach są jednokowe. Z tego względu Francja zgadza się na to, aby Niemcy wysłały do wszystkich interesowanych państw zaproszenie na konferencję w Berlinie. List

ten zamieszczony został także w księdze żółtej, która została dzisiaj rozdana w izbie deputowanych.

Paryż 14-go października.—Wielkie wrażenie sprawił artykuł *Temps'a* następującej treści: Genjusz ks. Bismarka składa ciągle nowe dowody odwagi i twórczości. I dzisiaj stoi Francja wobec pytania, czy nie wstąpić milcząco w grono mocarstw zbliżonych ku sobie, w ten „koncert europejski”, którego nazwa rzeczywista brzmi: „hegemonja niemiecka”. Opinia publiczna we Francji fałszywie oceniła konwencję francusko-angielską, która poprzedziła konferencję londyńską. Zmuszaliśmy Anglię, aby została nad Nilem, a zarazem odmawialiśmy jej do tego prawa. To dało powód księciu Bismarkowi do odważenia się na *coup* najśmielsze, o jakim kiedykolwiek mógł jego genjusz zamarzyć. Gdyby Francja wytrwała w nieprzyjaznem usposobieniu dla Anglii, księciu Bismarkowi udałoby się zerwać nasze stare ogniwa z tem mocarstwem i zarazem wciągnąć nas w rydwan potęgi niemieckiej. Zdaje się, iż rząd poszedł drogą pośrednią. Żyjemy w pokoju z Niemcami i byłoby absurdem, gdybyśmy pod żadnym warunkiem nie chcieli pójść z niemi w pewnych sprawach, musimy wszakże unikać sposobności, w których współdziałanie państw innych jest niezbędnem. Powinnamy inicjatywę takich akcyj pozostawiać innym mocarstwom. Lepiej jest w razie potrzeby przyłączyć się do polityki europejskiej, aniżeli udawać, że się nią kieruje.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”

Wiedeń 16-go października (od naszego korespondenta).

Z najlepszego źródła dyplomatycznego mogę wam donieść co następuje: „Adres węgierski, wyrażający radość z utrzymania się przymierza podwójnego Austrii i Niemiec, opiera się na fałszywej hipotezie, że to przymierze istnieje dotąd. Dokładne informacje przedstawiają położenie w innym świetle. Mowa tronowa cesarza Franciszka Józefa zapewniła o przyjaznych stosunkach z wszystkimi mocarstwami, wykluczyła przeto istnienie przymierza potrójnego lub osobnych umów z Rosją. Zarazem jednak nie wspomiała o istnieniu traktatu lub sojuszu z Niemcami, mówiąc tylko o możliwie przyjacielskich (intimsten) stosunkach. Tak być musiało, ponieważ przymierze podwójne pomiędzy Austrią i Niemcami, istniejące od r. 1879-go, w roku ubiegłym nie zostało odnowionem. Dlatego całe położenie Europy okazuje się w nowym kształcie, a zjazd w Skierniewicach nabiera odmiennego charakteru. Potrzeba związku niemiecko-austriackiego upadła, ponieważ Francja i Rosja zbliżyły się do Niemiec i niebezpieczeństwo wojny zostało w ten sposób zażegnanem. Austrija pozostała obecnie bez aljansu i traktatu, podobnie jak Rosja, jakkolwiek monarchowie i ministrowie kierujący trzech państw zdecydowali się postępować solidarnie w sprawach pokoju i anarchji. W ogóle nie ma już obecnie żadnego aljansu w Europie; państwa idą luźnie. Z położenia tego ciągną korzyść tylko Niemcy, jako potęga górująca w Europie, której wszystkie potrzebują. Zjazd w Skierniewicach odbył się już na podstawie zmienionego położenia.”

Praga czeska 16-go października.

Hrabia Clam Martinie postawił na wczorajszem posiedzeniu sejmiku czeskiego wniosek, ażeby we wszystkich, z funduszków państwowych utrzymywanych szkołach średnich w Czechach drugi język krajowy uważany był za przedmiot obowiązujący

Kair 16-go października.

Rząd egipski postanowił z dniem dzisiejszym nowo wnosić dawne wpłaty amortyzacyjne do „kasy długu państwowego”.

Petersburg 15-go października.

Ministerjum oświecenia ogłasza, iż rozporządzenia częściowe, dotyczące dopuszczenia studentów uniwersytetu kijowskiego do innych uniwersytetów Cesarstwa, opublikowane w *Kijewlaninie* w nrze 215, należy uważać za zniesione przez ogólne postanowienie, zamieszczone w *Prawit. wiest.* z dnia 29-go z. m. st. st.

Petersburg 16-go października.

Sędzia pokoju, któremu przekazano sprawę kryminalną zamachu Moellera na księdza Wollingera, uznał się niekompetentnym. Sprawa przeszła do sądziego śledczego.

GIEŁDA

dnia 16-go października 1884-go roku.

Ciągle sytuacja niewyraźna. Jak wczoraj mało stosowano się do wskazówek berlińskich i pomimo obniżki kursu rubli nie zdołano stanowczo podnieść kursu walut obcych, lecz je przeciwnie obniżano, tak też i dzisiaj podwyżka kursu rubli w Berlinie bardzo słabe wywołała zmiany i nie sprawiła wrażenia.

Obraćno się w granicach mniej więcej wczorajszych z małemi tylko zmianami, któreby stosunkowo do owych rozmiarów nawet innego usprawiedliwienia, jak warunki miejscowe nie wymagały.

Szacowania poranne równały się wczorajszym notowaniom urzędowym 206.75; optymiści widzieli 207 m. za 100 rs. na dostawę końcomiesięczną.

Za weksle długoterminowe na Berlin 48.47 1/2, — o 2 1/2 kop. niżej — żądano. Płacono kurs wczorajszy 48.42 1/2, a później 48.40 — w niewielkich ilościach. Krótkoterminowe 48.40 w żądaniu, płacone były po 48.35, 48.32 1/2, i 48.30 — jak wczoraj bez żadnej różnicy. Interesów wogóle mało, a największej obracane weksle w walucie niemieckiej były co do kursu stanowczo zależne wprost od podaży, która była trochę większa. Gdyby nie to, kurs płacony byłby od wczorajszego wyższy i w rzeczywistości jeszcze z równią berlińską nie byłby w normalnym stosunku.

Na pomniejsze miasta niemieckie żadnych nie robiono interesów.

Na Londyn 9.80 — 1 kop. niżej — żądano. Kurs płacony 9.78 1/2, jest o 1/2 kopiejki niższy od wczorajszego.

Na Paryż 39.15 żądano, 39.10, 39.07 1/2, płacono.

Na Wiedeń 81 żądano — o 15 kop. wyżej niż wczoraj — i 80.75 — o 30 kop. wyżej niż wczoraj płacono. Dowodzi to tem lepiej słuszności naszych uwag o wczorajszym zbyt niskim notowaniu tegoż kursu.

Papiery przy bardzo słabych fluktuacjach kursowych. Listy likwidacyjne jak wczoraj 87.60 i 87.45 w żądaniu notowano. Za mniejsze 87.25 płacono.

Pożyczki wschodniej wyżej 94.50 kupować nie chciano, co obniżyło żądanie do 94.85.

Listy zastawne ziemskie serji I za A i B po 97.30 w żądaniu, były po 97.10 oddawane, 97.20 za małe żądano, 97 płacono. Serji II i IV nie dotykano. Serji III po 96.50 ofiarowywano.

Listy miejskie 94.75, 93, 92.65, 92.50 w żądaniu. Na serję II byli amatorowie po 92.75 i po tej cenie tranzakcje zawarto.

Obliży miejskie po 91 ofiarowywano, po 90.85 kupowano.

Listy łódzkie 84.50, 84 i 83.10 w żądaniu.

Akcje w zastoju.

Godzina 12 1/2. Usposobienie słabe i wyczekujące. Zwiększona w końcu podaż skłaniała do oddawania po 48.27 1/2, weksli krótkoterminowych na Berlin.

J. Wł.

— Biuro informacyjne o nędzy wyjątkowej, ma honor pisać do publicznej wiadomości po szczególe ofiarodawców, którzy w ciągu ubiegłego miesiąca, to jest od dnia 1-go września do dnia 1-go października 1884 roku dobroczynną składką zasilili ubogich, sprawdzonych przez Siostry Miłosierdzia.

Ofiary miesięczne: dnia 1-go września: JW. J. P. rs. 100, JW. hr. Wł. Bra. rs. 100, JW. hr. Or. Zamojska rs. 50, JW. hr. M. P. rs. 25, K. P. rs. 25, G. P. rs. 25, K. S. rs. 25, JW. Jan Bloch rs. 100, W-ni Jan i Aleks. Goldstand rs. 55, W-ny Wernicki rs. 15, W-ny Cze. Biernacki rs. 10, W-y Mojż. Szpilrein na 3 miesiące rs. 3. Ofiary jednodniowe: 1-go września: N. N. z przeznaczeniem rs. 5, K. Z. z przeznaczeniem rs. 33, K. Z. na opał rs. 25, N. N. rs. 3, 26-go września: W-ni Bru. i Ma. rs. 25, N. N. rs. 1, JW-na hr. A. Po. z prośbami rs. 25, K. F. B. rs. 50, M. Z. A. P. N. N. z przeznaczeniem rs. 30, z redakcji „Przeglądu tygodniowego“ rs. 6. Razem rs. 736. Biuro wsparło w tym miesiącu 389 rodzin.

— W dniu 5-ym października r. b. urządzoną była w m. Częstochowie zabawa kwiatowa z bazarem na cele dobroczynne; zabawa ta pomimo spóźnionej pory, dzięki szczeremu zajęciu się takową W-jej pani Pętkowskiej, a także W-ych pań Biernackiej, Kłodnickiej, Puschowej i Wnorowskiej, udała się świetnie, gdyż z zabawy tej osiągnięto w ogóle dochodu 656 rs. 97 kop., potrącając zaś z takowego poniesione wydatki na urządzenie zabawy i spalanie fajerków m. sumie rs. 82 kop. 97, czysty dochód wynosi 575 rs., z których rs. rada opiekuńcza naznaczyła na zapłacenie wpisu za niezamierzonych uczniów miejscowego progimnazjum i takowe na cel ten zostały przesłane dnia 9-go października radzie pedagogicznej częstochowskiego progimnazjum, a pozostałe 474 rs. zostały wniesione w tymże dniu do filji Banku polskiego w depezyt zakładów dobroczynnych m. Częstochowy.

O czem rada opiekuńcza podając do publicznej wiadomości, składa szczerze podziękowanie W-jej pani Pętkowskiej i wzniakowanym wyżej paniom za łaskawe zajęcie się urządzeniem zabawy, a także dziękuje i wszystkim w niej udział biorącym.

S Z A R A D A.

(J. D. z Lublina).

Pierwszy co drugie trzecie komu zadajesz
Takim, jak wszyscy wtedy się stajesz.

Rozwiązanie logogryfu, umieszczonego w nrze 279b.

Chatka w lesie (Syrokomi).

Wyrazy

- 1) Charków.
- 2) Hegel.
- 3) Akacje.
- 4) Temistokles.
- 5) Kotarbiński.
- 6) Areyksiaże.

Najpierw nadesłali dokładne rozwiązanie: pp. Amelja Zółtowska, Franciszka Kühnl, Adelajda Wieczorkiewicz, Helena Bernstein, Aleksandra Moszyńska, Felcja Goldwasser, Salomea i Regina Silberstein, Halina Cohn, K. Zasaćka, pp. Jan Krygier, Wacław Brykner, Edmund Sierakowski, J. Puset, Adolf Mószkowski, Czesław Sztekiel, Józef Stabelski, Teodor Röhr, S. Rejmens, Stanisław Urstein, Marjan Byczkowski, oraz p. Józef Rakowski z Gorkowia

TEATR A.

WIELKI. Dziś: „Meluzyna” (występ panny Mariji Giuri). Jutro: „Właściciel kuźnic” (ceny miejsce dawniejsze). — ROZMAITOSCI. Dziś: „Kobiety z kamienia”. Jutro: „Wesoła wojna”. — NOWY (przy ulicy Królewskiej). Dziś: „Proces Vauradieux” i „Wyspa Tulipatan”.

UZYTELNA

przy ulicy Berga nr 16, gdzie szkoła handlowa, założona świeżo z 6,000 dzieł w pięciu językach, zaopatrywana w ostatnie polskie nowości belletrystyczne i naukowe, wzięła obecnie jesienne wydanie Daudet'a, Claretie, Ouidy, Gyp'a, Maupassant, Delpit, Les chi-nois peints par eux-mêmes i t. d. (3286)

— W Zakładzie Rękodzielniczym dla kobiet (plac Zielony nr 10) otworzyły się wakanse na naukę: **Kroju sukien, Kroju i szycia bielizny, Strojów damskich, Kwiatów, Introligatorstwa i Buchalterji** — zapisywać się można codziennie. (1133)

3193) Dr med. **J. Peszke**, chirurg warsz. szpitala dla dzieci, powrócił do Warszawy. Plac Zielony nr 1.

— **Nauczycielka** muzyki fortepianowej (z patentem), Braćka nr 7, mieszkania 2-gi. (3172)

H. Majeranowska.

artystka opery warszawskiej, otworzyła salon śpiewu i udziela lekcje pojedyncze i zbiorowe wraz z deklamacją sceniczną. (Hotel Saski nr 125). (3101)

3143) Dr **Kulesza** wrócił do Warszawy (róg Elektralnej nr 6 i Orlej nr 2) choroby wewn. i dzieci.

— Dr med. **J. Wszehor**, naczelny lekarz szpitala św. Rocha, powrócił do Warszawy. (3259)

— Dr med. **Jan Hoene**, choroby oczne, przyjmuje od godz. 4 do 6-ej. Ul. Widok nr 2a. (3258)

— Dr **Tymiński** (Krucza 10B), powrócił do Warszawy. Leczy choroby wewnętrzne i dzieci, przyjmuje od godz. 4—6 po poł. (3237)

— **Dentysta Władysław Zielinski** powrócił z kongresu naukowego. **Senatorska nr 2 róg Miodowej.** (3208)

— **Dentysta Gutzman, Bielańska nr 4** wstawia najlepsze zęby sztuczne od rs. 2. (3064)

— D-ta amerykański **M. H. Neumark**. Wstawia zęby po rs. 2 systemem najlepszym. Przyjmuje codziennie (oprócz niedziel i świąt) od 10 do 5-ej. **Łłomackie nr 9.** (3283)

Henryk Martin, dentysta, francuz.

Nowy-Swiat 57, przyjmuje od 9 do 6-ej. (1194)

— Pani **Erard**, uczennica Wortha, właścicielka magazynu strojów i sukien, ulica Kotzebue nr 1-szy, wyjechała do Paryża. (3236)

Rady zarządzające Towarzystw dróg żelaznych

warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej z dniem 20 września (2 października) 1884 r. wprowadzoną została nowa taryfa dla przewozu zboża ze stacyj drogi żelaznej kursko-kijowskiej do stacyj dróg żelaznych warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej, przez Kijów—Kowel, lub Kijów—Brześć. (1204)

Poszukiwany Tomasz Sokolowski, niech się zgłosi we własnym interesie do majątku **Wierzejszczyzny.** (3152)

— Dr Seweryn **Górski** przeprowadził się z Kruczej nr 8 na Hożą nr 17. (1182)

W ambulatorjum szpitala św. Ducha

przychodzącym chorym udzielają bezpłatnej porady następujący lekarze:

1) Ordynatorowie terapeutycznej fakultetowej kliniki d-rowie **Sadowski** i **Strzeszewski** od godziny 9 do 10 rano, codziennie w chorobach wewnętrznych.

2) Ordynator dr **Kwietniewski**, od godziny 10 do 11 rano codziennie w chorobach wewnętrznych.

3) Prof. dr **Kosiński**, od 11 do 12 codziennie w chorobach chirurgicznych.

4) Ordynator dr **Sokolowski**, od godziny 11 do 12 we wtorki i piątki w chorobach gardła i krtani.

5) Ordynator kliniki ginekologicznej dr **Kapliński** codziennie od godziny 12 do 1 chorobach kobiecych.

6) Ordynator dr **Benni**, w poniedziałki i piątki od godziny 4 do 5 po południu w chorobach uszu i nosa.

— Mamy zaszczyt zawiadomić niniejszem, iż dotychczasowi współwłaściciele firmy:

„JULIAN PENKALA,”

Skład futer w Warszawie, ulica Senatorska nr 6, nadal takową pod wspólną swą firmą

Penkala, Bober, Kowalski

z powiększonymi środkami i w szerszym zakresie prowadzić będą.

Donosząc o tak zmienionej firmie, mamy zaszczyt zwrócić uwagę Szanownych kupujących, iż bogate asortymenta magazynu powiększyliśmy nowemi znacznemi zakupami futer, osobiście przez nas dokonaniemi w Londynie, Lipsku i Niższym Nowogrodzie. Nabywając towar z pierwszych tylko źródeł, ze znajomością przedmiotu, długoletnią praktyką nabytą, główną uwagę zwróciliśmy na dobór i wykwiństwo samych futer, do których fasony według najwznowszych sporządzone żurnali, sprowadziliśmy z Paryża. Powiększając nadto pracownię futer na miejscu, zaangażowaliśmy udoskonalonych krojczych do wierzchołów futer damskich i męskich, tudzież zdolnych kufmierzów. Przy takiej organizacji interesu, zapewniającej szybkie, dokładne, eleganckie i z zupełnem zadowoleniem klienteli wykonywanie zamówień, kierunek nim nadal **w naszych rękach** pozostawać będzie i tuszymy, że przy usilnem staraniu, stosowaniu najpraktyczniejszych i najwykwintniejszych ulepszeń w tej specjalności za granicą wprowadzanych, oraz przy rozszerzonym zakresie, potrafimy i nadal utrzymać dotychczasowe względy. (1109) Z uszanowaniem

Penkala, Bober, Kowalski.

Rady zarządzające Towarzystw dróg żelaznych

warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej z dniem 1 (13) września r. b. wprowadzone zostały w wykonanie nowe taryfy dla przewozu zboża, karszy, mąki, nasion oleistych, etc. ze stacyj dróg żelaznych:

- moskiewsko-kurskiej,
- liwieńskiej wąsko-kolejnej,
- grazie-carycyńskiej,
- kozłowsko-woroneżsko-rostowskiej,
- o. mburskiej,
- riażsko-morszańskiej,
- morszańsko-syzańskiej,
- tambowsko-saratowskiej,
- riazańsko-kozłowskiej,
- tambowsko-kozłowskiej,
- i orłowsko-witebskiej

do stacyj pogranicznych dróg żelaznych warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej, oraz stacyi Warszawa via Brześć. (1196)

— Nowo-otworzony przy ulicy **Senatorskiej nr 22, obok resursy kupieckiej**

Kantor wynajmu powozów,

(telefon nr 179), **poleca eleganckie ekwipaże** na bale, śluby, spacer, pogrzeby, oraz na miesięczną jazdę, **po cenach bardzo niskich.** (3216)

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 16-go października 1884 r.

W eks le:	Z konc. giełdy	
	ład.	plac.
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	48.40	---
Londyn 1 funt sterl. "	9.80	---
Paryż 100 franków "	39.15	---
Wiedeń 100 guld. "	81.---	---
Papiery publiczne:		
6% Listy z. nowe z r. 1869 d.	97.30	---
" " " " " " " "	97.20	---
Listy zast. m. Warsz. serj I	94.75	---
" " " " " " " "	93.---	---
" " " " " " " "	92.65	---
" " " " " " " "	92.50	---
Listy zast. m. Łodzi serj I	84.50	---
4% Listy likwidacyjne duże	87.60	---
" " " " " " " "	87.45	---
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III	---	---
Ros. Poż. Premj. z roku 1864	---	---
1 Pożyczka wschodnia rs. 100	94.85	---
II " " " " " " " "	94.85	---
III " " " " " " " "	94.85	---
Listy wileńskie długoter.	---	---
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	91.---	---
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	---	---
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	---	---
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	---	---
Akcje dr. żel. fabryczno-łódzk.	---	---
Akcje Banku handl. w Warsz.	---	---
Akcje Banku dysk. w Warsz.	---	---
Akcje Banku handl. w Łodzi	---	---
Akcje warsz. Tow. ub. od ognia	---	---
Akcje warsz. Tow. fabr. cukru	---	---
Akcje Tow. fab. cukru Józefów	---	---
Akcje Dobrzel. Tow. fab. cukru	---	---
Akcje Tow. Lipop. Rau i Lew.	---	---
Akcje Tow. zakł. przedz. Zaw.	---	---

Wartość kuponów

Od Listów zast. nowych 5%, kop. 158^{1/2}.
Od Listów z. m. Warsz. s. I i II k. 20^{15/18}.
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 229^{1/6}.
Od Listów likwidacyjnych kop. 148^{3/6}.

Targi NA PLACU WITKOWSKIEGO.

Dnia 16-go października 1884 r.

	Pud		Korzec	
	od	do	od	do
	kopiejek			
Psz. 242 sm. I ord.	---	---	500	630
" " pstra i dobra	---	---	645	667
" " biała	---	---	---	---
" " wyb. (nowa)	---	---	700	---
Żyto wyborowe 232 funt.	---	---	507	525
" " średnie (nowe)	---	---	510	517
" " wadliwe	---	---	---	---
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	---	---	---	437
Owies (nowy) . . . . . 142 f.	---	---	295	320
Gryka . . . . . 202 f.	---	---	---	---
Rzepak letni	---	---	---	---
" " zimowy 212 funt.	---	---	---	---
Rzepak rapos zim. 212 f.	---	---	---	---
Groch polny 262 funt.	---	---	---	---
Ziemiaki	---	---	---	---
Masło świeże funt	---	---	---	---
" " solone pud	---	---	---	---
Siana pud	---	---	---	---
Słomy pud	---	---	---	---
Drzewo opał. twar. s. kub.	---	---	---	---
" " miękkie	---	---	---	---

Cena okowity:

z dnia 16-go października 1884 roku.
Hurt. skład. garniec rs. 2 kop. 59^{1/2}.
wiadro rs. 7 kop. 97².

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

„SZKICE ESTETYCZNE” przez

Marjana Massoniusa.
Cena kop. 50. 2414r

SKŁAD GŁÓWNY w KSIĘGARNI

GEBETHNERA i WOLFFA.

„BARKAROLA.”

Komedja w 1 akcie, przez Marjana Gawałewicza, wystawiona w Teatrze Rozmaitości d. 7 Października 1884 r.—Cena kop. 30.
SPIEW wykonywany w tejże komedji, muzyka Jana Tatarkiewicza. Cena egzempl. k. 40, wyszła jako oddbitka „Echa Muzycznego i Teatralnego” i są do nabycia w Redakcji, (Senatorska 18), oraz we wszystkich księgarniach.

PUDER W PLYNIE.

Żaden ze środków kosmetycznych nie pozyskał tak olbrzymiej popularności przy toalecie damskiej, jak różnych gatunków pudry. Użyte jednak tego niewinnego środka przedstawia nader subiekcyjną operację. Temperatura powietrza i wyparowanie twarzy, zmusza, aby osoby używające pudru, powtarzały to kilkakrotnie na dzień. Puder zaś, który my tu zalecamy plynny pod nazwiskiem „La beauté Eternelle,” rozstrzyga to zadanie raz na zawsze; użyty raz na dzień, przy toalecie porannej, pozostaje niezmiennym do dnia następnego. Cena rs. 1 kop. 50, z przesyłką na prowincję rs. 2.

W Warszawie w Perfumerjach: Kocho, Krakowskie-Przedmieście № 83, Leona, Nowo-Senatorska № 4, Lipinka Wierzbawa róg Niecałej i Dobrzańskiego, Nowy-Swiat № 41. — W Kijowie i Rydze, w jego własnych sklepach i filjach jego handlu. 2132

BIELIZNA

nafranciej, bo w mieszkaniu, sprzedaje wszelką bieliznę damską, męską, dziecięcą, koszule męskie, z madołami, gorsy wełnowe, starannie wykonane, po rs. 1.50, damskie koszule eleganckie, kaftany damskie, po 85 kop., majtki po 70 kop. itd. Senatorska № 18, na parterze, wprost kościoła. — Specjalna fabryka bielizny

Teofili Fuks.

Do sprzedania:

DOBRA różnej wielkości, oraz mniejsze folwarki. Dzierżawy do odstąpienia lub też z pierwszej ręki. — Wiadomość: Chmielna № 33, mieszk. 4, codziennie rano do 10, po południu od 2 do 5. 3353

Urządzenie

do 4 pokojów jadalnych, (Reinisch-nach-niemiec.) dębowe, oraz do 3 pokojów sypialnych, eleganckich, (styl Ludwika XVI, z orzecha amerykańskiego), mocno, dokładnie i z zupełnie suchego drzewa wykonane, sprzedaje za cenę przystępną, pod gwarancją Joh. Kaspar Syn, stolarz. — Wiedeń IV Hungebrunnngasse № 28. 2473R

Tłomackie Nr 9

do najęcia każdego czasu lokale, składające się z 3, 4 i 6 pokojów. 3255

Do odstąpienia

urządzenie sklepu mydlarskiego, szafy i kontuury z blatami marmurowymi, złocone, zdadne na każdy proceder, Marszałkowska № 38. 3275

W Magazynie Anny Zanders, róg Miodowej i Senatorskiej, złożono w komis do zbycia rozmaite

Wyroby Korenkowe,

prawdziwe Chantilly i Guipure czarne i białe, które po cenach niżej kosztu są sprzedawane. — Handlującym odstępuje się rabat.

№ 4. Tłomackie № 4.

Węgale i Drzewo.

Z dniem dzisiejszym otworzona sprzedaż na pudy, korce i fury, biorącym wagonami ustępuje znaczny rabat. — Gatunki wyborowe. — Cena umiarkowana, odstawa natychmiastowa z własnych składów, z czem poleca się Szanownej Publiczności. 3267

Dla Dam!!!

Pracownia ubiorów damskich ANNY, mieszcząca się przy ulicy Dzielnej № 7 lit. E., drugi dom od ulicy Karmelickiej zawiadamia, iż powiększwszy znacznie personel pracowni, jest w możności przyjmować do roboty i wykończyć punktualnie podług najświeższych, z Paryża otrzymanych żurnali, suknie, okrycia, wyprawy ślubne i wszelkie, w zakres krawiectwa damskiego wchodzące obstalunki, po cenach najprzystępniejszych.

Panie z prowincji, życzące sobiestego zgłaszania się do przymierzania, mieć podług najświeższych fasonów wykonczone, a elegancko leżące suknie, raczą po bliższe informacje zgłaszać się listownie pod adresem: „pracownia ubiorów damskich Anny, Dzielna 7 lit. B., w Warszawie“.

PLANDEKI

nieprzemakalne,
wyrabia i poleca

F. BIERNATH,

Senatorska № 22.

Tamże przyjmują się do impregnacji wszelkie do takowej nadające się materje, oraz skutecznie się wszelka reperacja plandek uszkodzonych. 3192

CUKIER OWOCOWY

zalecany od kaszlu
poleca 2361r

Skład Win i Delikatesów

Ignacego Lijewskiego i S-ki,

wprost kościoła św. Krzyża.

W oborze zarodowej Stara-Wies, w pow. Nowo-Mińskim, o 5 wiorst od st. dr. żel. Nadwisiańskiej Celestynów są do sprzedania

BYKI

rasy Sienmenthal i Ayrshire. 2473

Do wszystkich sklepów Stowarzyszenia Spożywczego „Merkury” nadszedł świeży MIOD LIPIEC i sprzedaje się po kop. 30 za funt. 2459r

Spółka taniego opału.

Kantor: ulica Elektoralna № 5, w sklepie obci papierowych; sprzedaje korzec węgla grubego po kop. 90, zagranicznego kop. 95 i drzewo. 3324

4920 SOSIEN.

Sprzedaje się hurtownie lub podziawo 4.290 Sosien budulec średniego, wielkiego i wyborowego. Powiat Sochaczewski, majątek Żylin. Wiadomość: Jastrzębski, Łowicz № 269/8. 2453R

Fabryka Papierów listowych PAPETERIE,

przeniesioną została z ulicy Leszno na ulicę Obozną róg Sewerynowa. 3341

Alfons Szuster.

Ulica Nowolipie Nr 20.

Szkoła Prywatna Męzka wyznania Mojżeszowego.

Przyjmuje się jeszcze uczniów przychodnich i na stałe pomieszczenie, na bardzo dogodnych warunkach. — A Halpern. 3331

ROMANS I POWIEŚĆ

najtańszy tygodnik beletrystyczny, ilustrowany,
z premją dla całorocznych przedpłacicieli,

rozpoczął w bieżącym kwartale drukować przekład najnowszej 5-tomowej powieści

Maurycego Jokai'a p. t.:

„BIAŁA DAMA.”

Przenumerować można we wszystkich księgarniach w Warszawie i na prowincji.

Kantor Ekspedycji i Administracji przeniesiony został do kantoru drukarni p. Szulca i Sp., przy ulicy Senatorskiej (róg Danielewiczowskiej) № 6.

WARUNKI PRENUMERATY

w Warszawie: rocznie rs. 3; półrocznie rs. 1.50, kwartalnie kop. 75.

Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 4; półrocznie rs. 2.—, kwartalnie rs. 1. 2429r

NOWOŚCI MUZYCZNE!

Nakładem Księgarni, Składu i Wypożyczalni Nut Muzycznych
S. A. KRZYŻANOWSKIEGO w Krakowie,

wyszły:	Do śpiewu:			
Noskowski Z.	Wiara, Miłość i Nadzieja.	Pieśń Juraczy.	40 kop.	
---	" " "	Pieśń Bronki № 1.	40 kop.	
---	" " "	Pieśń Bronki № 2.	40 kop.	
---	" " "	Pieśń Dziadów: Dnia.	40 kop.	
Na fortepian:				
Foist K.	„Chwat.” Mazur.		50 kop.	
Noskowski Z.	Wiara, Miłość i Nadzieja.	Krakowiak i Oberek.	72 kop.	
---	" " "	Pochód żalobny.	40 kop.	
Wronski Adam.	Kawalerski Galop.		32 kop.	
---	Mazury A ademickie.		50 kop.	
---	Polne Kwiaty. Walce.		80 kop.	
---	Lutnia Polska. Zbiór pieśni narodowych		1 rs.	

ZAMKNIĘCIE PRENUMERATY

na mapę poglądową Królestwa Polskiego

ołożoną przez p. J. Woycieką, w ilości 10 rs., z przesyłką 11 rs., nastąpi

20 Października.

Osoby posiadające listy subskrypcyjne zechcą odesłać takowe, chociażby niewypelnione, pod adresem: Redakcji „INZENIERJI i BUDOWNICTWA.” Wrecka Nr 2. 2458r

Zasady gramatyki języka polskiego

według najnowszych wyników nauki i wskazówek dydaktyki, ułożył Ignacy

Boczyński, wydanie 2-gie poprawne.

CZEŚĆ I-sza kop. 50.—CZEŚĆ II-ga (składnia) kop. 55

wydane nakładem Księgarni i Składu Nut

G. Sennewalda,

ulica Miodowa Nr 481.

Do nabycia we wszystkich księgarniach w kraju i zagranicą. 2444r

Kantor Naczytelni (kancelonowa-
ny) i Bon różnej narodowości
Z A Ł E S K I E J,
NIECAŁA 4. 75

MAGAZYN MEBLI

wielki wybór wykwintnych i skromnych
świeżych fasonów. — Kupno i wynajem
mało używanych. 74

Zaleski i S-ka,

Marszałkowska № 63.

Dokładność i wykończenie firma gwa-
rantuje. — (Ceny niskie ale stałe).

Operatorka Odcisków

upoważniona przez Urząd Lekarski, operuje naj-
boleśniejsze odciski, bez bólu i ostrych narzę-
dzi. Przyjmuje od 10 do 12 i od 3 do 5 po połu-
dniu. — Wspólna № 26, lit. A. 3338

Rau.

Korzystny Interes!

Z powodu zwinięcia sklepu jest do sprze-
dania partja towarów różnych, a mianowicie:
skarpetki, pończochy, czepki, koronki jedwab-
ne, niciane, fachu jedwabne, neglige i t. d.,
przytem nadmieniam się, że od ceny zakupu
odstępnie się 30% (procent). — Jest także do
odstąpienia: szafa sklepowa, lustro, zegar i
kozetka. Wiadomość: ulica Rymarska № 12,
mieszkania 10. 3343

Do wynajęcia

od 1 Kwietnia 1885 r.

na cukiernię lub mleczarnię

ogród na rogu Alei Ujazdowskiej i ul.
Instytutowej. — Wiadomość w biurze
właściciela ul. Miodowa 11. 3369

Sukni 4 Okrycia

rs. za robotę,

najstrojniejszych, podług najświeższych żurnali.
Przyjmuje również wszelkie inne stroje tak z
nowych materiałów, jak i do przerobienia po
cenach na niższych. — Bronisława, b. star-
sza panna kilku większych Magazynów.
Tamka 35, mieszk. 12, 1-sze piętro. 3345

**Skład Włóczek
filozeli i robót kanwowych**

51. Nowy-Swiat 51,

naprzeciw apteki p. Lilpopa.

Po powrocie z zagranicy zaopatrzyłam mój
Magazyn w wielki wybór najmodniejszych to-
warów, które polecam po cenach przystępnych.

H. Schiwuj.

Żołądki cielece

na drążkach i nadymane, kupuję
w każdej ilości i proszę o najtańsze oferty

M. Salomonson i Syn,

NORDHORN

2449R (Hanower).

!!Tanie! !!Tanie! !!Tanie!!

Korty francuskie, szare, 2 1/2 łok. szerokie,
po 85 kop.

Flanela francuska biała, na damskie negli-
że, łok. po kop. 75 i 50.

Szlaki austriackie, damskie, flanelowe.

Sztańcoki i Halki wełniane, oraz wielki
wybór koronek w bardzo dobrych gatunkach.

W składzie Nici, Wstążek i Koronek

Wandy-Ludwika

Nowo-rodzka № 13, róg Kruczej. 3283

**Wyborna sposobność do nabycia
pięknych Jabłek,**

po bardzo niskich cenach, takowe sprzedają
się w sklepie przy ulicy Trebackiej
№ 11. 2488R

**SKŁAD ZEGARKÓW
Ludwika Maurycego**

Dawniej **LILPOP** od roku
F. LILPOP 1789,

Senatorska Nr 496, wprost Szkoły Junkrów.

Otrzymał wybór zegarków złotych i srebrnych Patka, Philippa i S-ki Ch. F.
Tissot i syn, i innych fabryk, i takowe poleca po cenach możliwie tanich. Wybór
zegarków niklowych Remontuarów w najlepszym gatunku, Zegary biurkowe, ściennie
i stołowe, Łańcuchy: złote, srebrne i z trwałej kompozycji francuskiej.

Reperacje zegarów i zegarków wykonywane jak najdokładniej po cenach niskich
z dwuletnim poręczeniem.

Zakład przyjmuje obstalunki na zegary wieżowe wszelkiej konstrukcji. 1891r

CENY

WĘGLI i DRZEWA OPALOWEGO

w Składzie Głównym

F. ŁAPIŃSKIEGO,
W WARSZAWIE.

Korzec Węgla najlepszego, grubego z odstawa . . . . . rs. 1 kop. 5
" " z własnej kopalni „Jan,” grubego z odstawa . . . . . rs. 1 kop. —
" " kostkowego, z odstawa . . . . . rs. — kop. 95.
" " drzewnego do samowarów, z odstawa . . . . . rs. 1 kop. 5.
Węgle kowalskie franco, Skład Główny, pud . . . . . rs. — kop. 25.
Szańc kubiczny drzewa Sosnowego szczapowego, z odstawa . . . . . rs. 17 kop. —
" " " Olszowego . . . . . rs. 18 kop. —
" " " Brzozowego . . . . . rs. 19 kop. —

Za porabianie do każdego sążnia kubicznego, dolicza się rs. 1.
Odstawa w wozach krytych, oplombowanych, cechą Magistratu ostemplowanych.
Zabierającym własnymi furmankami, liczone będzie taniej o kop. 10 na korcu węgla, rs.

1 na sążniu drzewa.
F. ŁAPIŃSKI.
Kantor Główny, ulica Jerozolimska № 33.

**KAPSUŁKI i PIGUŁKI
Z BROMKU KAMFORY**

DOKTORA CLIN

Laureata facułtetu medycznego w Paryżu. — Nagroda Montyon.

KAPSUŁKI i PIGUŁKI Dra CLIN z bromku kamfory używają się
w chorobach nerwowych, mózgowych, w dolegliwościach sercowych i od-
dechowych, oraz w następujących przypadłościach: astmie, bezsenności,
kaszlach nerwowych, spazmach, palpitacjach, koksuszach, epilepsji, kon-
wulsjach, zawrotach głowy, zagłuszeniu, gorączkach, migrenie, w cho-
robie pęcherza i kanałów moczowych i na uspokojenie całego organizmu.

Należy wystrzegać się podrobień, i WYMAGAĆ JAKO GWARANCJĘ,
NA KAŻDYM FLAKONIE MARKI FABRYKI (ZASTRZEŻONA), OPATRZONA ODPIS
Clin & Cie i Medal Nagrody Montyon

Nabywać można w Paryżu u Clin et Cie, 14, rue Racine; zaś w Warszawie
u pośrednictwem wszystkich aptekarzy u których znajdują się jednoczo-
PIGUŁKI ŻELAZNE DRA RABUTEAU.

Pigułki trawiące à la Pankreatyny Defresne'a,

farmacenty 1-ej klasy. b. assystenta szpitali paryzkich.

Pankreatyna, używana w szpitalach paryzkich, jest najdzielniejszym ze
znanych środków trawiących. Posiada ona własność trawienia i przerabiania
nie tylko mięsa, ale też i ciał tłustych, chleba i części mącznych.

Trzy lub pięć pigulek à la Pankreatyny Defresne'a po jedzeniu sprowadza
zawsze najlepszy skutek, jeżeli żołądek nie znosi jedzenia, czy to z powodu
alteracji, braku soku gastrycznego, lub gorączki albo rozdrażnienia żołądka.
Lekarze przepisują je przeciw dolegliwościom niesmaku, złego trawienia, wy-
miotów, wzdęcia żołądka, anemii, dyarji, dysenterji, zapalenia kiszek, bólem
żołądka, chorób wątroby, opadania z ciała, senności po jedzeniu, oraz wymio-
tów w czasie ciąży.

Pankreatyna sprzedaje się w fabrykach z miarką 3 do 4 łyżeczek prosz-
kowych na pojedzeniu.

Defresne Nr 56, Rue de la Verriere w Paryżu i u znaczniejszych aptekarzy
Francji i Zagranicy.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 15 (27) Października r. b., o godzinie 12 w południe odbędzie się w sali li-
cytacyjnej Magistratu miasta Warszawy, licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na
reperację 8 budek policyjnych w cyrkułe Sobornym, od summy rs. 483 kop. 55.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo, złoży w czasie i miejscu wyżej
oznaczonem na ręce p. o. Prezydenta miasta, opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze
stemplowym, ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. War-
szawy, na złożone w tejsze Kasie wadium w ilości rs. 49 i na koszt ogłoszenia rs. 25, które
nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i anszlag, są do przejżenia w Wydziale Administracyjnym Magistratu,
każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się
reperacji 8 budek policyjnych w cyrkułe Sobornym, za sumę rubli . . . . . kop. . . . . (wypisac literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacy-
jnych zamieszczonej.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium w ilości 49 rs. i na koszt ogłoszenia
rs. 25, przy niniejszem załączam.

Stale moje zamieszkanie w N. N. (wypisac miejsce zamieszkania).

Pisałem dnia . . . . . (wypisac dzień, miesiąc i rok).

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko.

2381r

Nowo-założony

MAGAZYN MÓD

Szubartowska & Horke,

przy ulicy Niecałej Nr 12,
wprost Hotelu Brühlowskiego
poleca wielki wybór

Kapeluszy damskich,

po bardzo przystępnych cenach.
Mianowicie zwraca się uwagę na

prześliczne KAPOTKI.

oraz
różnokolorowe CYLINDERKI,
gustownie przybrane, dla młodych panienek
po rs. 4 i rs. 5.

Przyjmuje się również ubieranie kapeluszy
damskich podług modeli paryzkich, po rs. 7
od sztuki. 3325

Szubartowska & Horke,

ulica Niecała Nr 12,

wprost Hotelu Brühlowskiego.

Funt 35 kop.

Sera Litewskiego,

sprzedaje Skład Win 3332

R. ORŁOWSKIEGO,

Krak.-Przedmieście, obok Hotelu Saskiego.

Sklep spożywczy

z owocarnią jest zaraz do sprzedania.—
Wiadomość w sklepie zegarmistrza. Szpital-
na № 2. 3334

Są do nabycia

Drzewa owocowe,

z własnej szkółki, gatunki te dla smaku i oka-
żności, są poszukiwane przez amatorów ogro-
dnictwa i chętnie zakupywane po owocarniach
jako wyborowe.—Drzewek można dostać na
rogu ulic: Górnej i Rozbrat № 1 uowy. 3348

K. Gorecki.

MŁYNARZ

z dobrimi świadectwami, poszukuje miejsca
do młyna parowego lub w o-
d n e g o. — Adres za wolskimi rogatkami,
na Kole, u Teodora Michelusa. 3259

Jaworowski introligator

przeniósł pracownię swoją z ulicy Niecałej
na Mazowiecką № 11, dom p. Emilia, 1 pię-
tro, nad redakcją p. Noskowskiego. 3258

SKLEP

na Krakowskim-Przedmieściu № 67,
duży, z wystawą i pokojem, do wynaj-
ęcia od Nowego Roku. — 3 pokoje
z balkonem lub 4, na 1-m piętrze od
frontu, przedpokój i kuchnia, w każdym
czasie lub od Nowego Roku. Wiado-
mość u właściciela domu. 3326

**Kwit tymczasowy
Banku Polskiego**

za № 25305, na wniesione jako kaucja rs.
600, w listach Towarzystwa Kredytowego
Ziemskiego, zaginął. Znalazca raczy takowy
łaskawie złożyć do Banku Polskiego. 2382r

Kapusty 1,200 kop.

Białej wyborowej, której głowy przeciwiwo
ważą 10 do 20 funtów, do sprzedania we wsi
Kuzmy nad samą Wisłą, 7 wiorst od miasta
Koziencin, bardzo łatwa dostawa dla wojsk do
fortecy Iwangozd, Góry Katarji i Warsza-
wy, można spławić rzeką Wisłą. Wiadomość
na miejscu u Jakóba Głińskiego lub w War-
szawie: Świętokrzyszka 20, w magazynie o-
bawia p. Tollera. 3215

Prawdziwa Rzadkość.

Specjalnie przez nas sprowadzona z Chin.

Herbata czarna, z nowego urodzaju, pierwszego wiosennego zbioru, z pysznym zapachem i wyborowego smaku, której w gatunku i przy tej cenie nie dorównywa żadna herbata znajdująca się w handlu.

„Carskiej Bukiet,”

Cena i funta 2 ruble.

poleca się amatorom herbaty czarnej, jako prawdziwą rzadkość.

Dostać jej można jedynie tylko w składach najszlachetniejszego z rozległych stosunków handlowych i wyborowych gatunków herbaty.

Meskiewskiego Domu Handlowego Olgi Koreszczenko.

PP. Klienci zamiejscowi, pragnący sprowadzić herbatę, zechcą łaskawie udać się do **składu głównego Herbaty Książkińskiej pierwszych zbiorów OLGI ARSIENIEWNY KORESZCZENKO** w Moskwie, Kuznieckij Most, dom Terleckiego.

WYSYŁKĘ HERBATY do wszystkich miejscowości Cesarstwa, skład przyjmuje na własny rachunek, odstępując przy zamówieniu za 25 rs. 5%, przy zamówieniu zaś za 50 rs. i na sto 11% od rubla, bez dołączenia premii. 2416R

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 18 (30) Października r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy, licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na dostawę w r. 1885 dla niższych stopni warszawskiej straży policyjnej sukna:

- ciemno-szarego 2512 arszynów, od rs. 2 kop. 15 za arszyn.
- ciemno-zielonego 3415 arszynów od rs. 2 kop. 20 za arszyn.
- szaro-niebieskiego 1706 arszynów, od rs. 2 kop. 60 za arszyn.
- oranżowego 64 arszynów, od rs. 4 za arszyn.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsięwzięcie, złożą w czasie i miejscu wyznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta Miasta, opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym, ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy m. Warszawy, na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 1760 i na koszt ogłoszenia rs. 100, które nie utrzymujemy się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i próby, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawę w r. 1885 dla niższych stopni warszawskiej straży policyjnej sukna (wypisać szczegółowo z obwieszczenia wszystkie przedmioty dostawy), z ustąpieniem od cen przez Magistrat do licytacji podanych procentów, (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium w ilości rs. 1760 i na koszt ogłoszenia rs. 100, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. N., (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia, . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok). Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 2407r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 18 (30) Października r. b., o godzinie 11-ej rano, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje, na dostawę w r. 1885 dla Policji Warszawskiej:

- drzewa sosnowego szańki półkubicznych około 2030, od rs. 8 za szańki półkubicznych;
- świec lojowych około 4600 funtów, od kop. 21 za funt;
- miotel 800 sztuk, od kop. 3 za sztukę;
- słomy 2925 pudów, od kop. 24 za pud;
- nafty 4166 funtów, od kop. 8 za funt;
- knótów bawelnianych 660 arszynów, od kop. 3 za arszyn.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsięwzięcie, złożą w czasie i miejscu wyznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym ceny kop. 60, podług wzoru poniżej zamieszczonego wraz z kwitem Kasy m. Warszawy, na złożone w tejże Kasie wadium w ilości rs. 1829 i na koszt ogłoszenia rs. 100, które nieutrzymujemy się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu każdodziennie wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawę w r. 1885 dla Policji Warszawskiej (wypisać szczegółowo wszystkie przedmioty dostawy), z ustąpieniem od cen przez Magistrat do licytacji podanych procentów (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w Kasie m. Warszawy wadium rs. 1829 i na koszt ogłoszenia rs. 100, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia . . . (wypisać dzień, miesiąc i rok). Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 2408

TRAN LEKARSKI

tak żółty, naturalny, jakoteż biały, na parze oczyszczony, po cenach znacznie niższych, polecają

Składy Materjałów Aptecznych

LUDWIKA SPIESSA i SYNA,

Plac Teatralny № 464/5
obok kościoła pp. Kanoniczek

i ulica Marszałkowska № 52,
pomiędzy Świętokrzyską i Rysią.

Zwracamy uwagę, że jakkolwiek ceny Tranu znacznie spadły, do powodu obfitego polowu dorszow, jednakże artykuł ten nie przestał być pożytecznym do fałszowania innymi substancjami, dla tego za dobroć odpowiadamy wtedy tył o, jeżeli tenże znajduje się we fiaskach opatrzonych etykietą i kapslem naszej firmy. 2455R

WATKI z WATY 3143

Do okien po niższej cenie. Wata z puchu Edredonowego, Puch czysty na futy, Wata zdrowia z wełny owczej, Wata czarna pod aksami i Wata zwyczajna w najlepszych gatunkach, oraz kolorowa i opatrunkowa. Poleca Fabryka Waty 68 Nowy-Swiat 68. Karol Krotzschmer. Proszę zwracać uwagę na adres.

Do interesu handlowego dającego wielkie korzyści bez ryzyka, poszukuje

Wspólnika

znającego cokolwiek kupiectwo i posiadającego poważne znajomości w sferach finansowych, z kapitałem do 1,000 rs., lub w braku powyższych warunków, z kapitałem 5-6,000. Oferty sub W. B., w kantorze Kurjera. 3304

Szkoła Męzka Prywatna 2-klasowa,

przy ulicy Elektoralfiej № 41,

Mam honor zawiadomić Sz. Rodziców i Opiekunów, że utrzymywana przez mnie Szkoła przy ulicy Włodzimierskiej przeniesioną została na ulicę **Elektoralfiej № 41**. — Zapisy uczniów przychodnich i pensjonarzy przyjmuję każdodziennie, od godz. 9 rana do 4 po połud. **Jan Nepomucen Durecki,** 3376 Przełożony Szkoły.

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie Anny Damerau,

Krakowskie-Przedmieście № 36, wprost Saskiego placu,

ma do umieszczenia **Guwernerów i Nauczycieli**, obojga płci, tak krajowców jak i zagranicznych, **Sony** różnych narodowości i **Korepetytorów.** 3391

Amatorom Starożytności

Zegar paryzki, z czasów Ludwika XIII brązowy, do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście № 46. 3385

BUFET

z 2-letnim kontraktem, do odstąpienia z całym urządzeniem, z przyczyn zmiany służby i wyjazdu. — Wiadomość w łazni akcyjnej w bufecie. 3380

Do sprzedania

Kareta używana, potrójna; Koez z fordeklem, Paetony, Amerykany i Wolanty, Bryczki na jednego i na parę koni. Sliżka № 13. 3389

Potrzebny młody Chłopiec

obeznany z handlem dystrybucyjnym galanterji zaraz znajdzie miejsce, płaca zależy od umowy. — Wiadomość Krakowskie-Przedmieście w Resursie Obywatelskiej, w dystrybucji. 3386

Potrzebne na wyjazd zaraz

bona niemka mówiąca po francuzku z dobrymi świadectwami i Kucharka, znająca się doskonale na kuchni i praniu, z dużego domu, z dobrymi świadectwami i długim pobytem. Tamże jest Dolman zupełnie nowy do sprzedania, za cenę 30 rs. Zgłaszać się od 5-7. Nowy-Swiat № 40, Chambres-Garnies № 8. 3383

Na Wyprawy!!!

Serwisy stołowe, z porcelany francuzkiej lub czeskiej, z pięknymi deseniami i monogramami, dostarcza najtaniej Zakład malowania na porcelanie Pijałkowskiego, Elektoralfiej № 28. Tamże lekcje zbiorowe malarstwa dla dam.

W majątku Trzyłatków 10 wiorst od Grójca, jest do sprzedania znaczna bardzo ilość w różnych gatunkach, 3388

Drzew owocowych

oraz Krzewów i drzew do urządzania parków, po cenie umiarkowanej. Wiadomość na miejscu.

W dobrach Żelechów, w pow. Garwolińskim gub. Siedleckiej, otworzoną została

Sprzedż Drzewek Owocowych

20,000 sztuk jabłek, gruszek i czereśni w różnych gatunkach, 4-letnich wyprowadzonych w korony, po cenie **30 kop. za sztukę** na miejscu, a z dostawą do kolei Nadwiślańskiej w Sobolewie z opakowaniem i wyznaczeniem, za 60 sztuk, **po rs. 20**. Zamówienia listowne przyjmuje zarząd dóbr Żelechów, st. poczt. Żelechów. — Tamże jest do sprzedania **500 kóp ZARYBKU KARPI** morawskich i zwyczajnych z tegorocznego wylęgu, po cenie rs. 1 za kopę. 2450R

Mam zaszczyt niniejszem zawiadomić osoby interesowane, że Kantor mój przeniosłem obecnie pod **№ 55 ulica Nowy-Swiat**, dom W. Wilczewskiego. — Również donoszę, że otrzymałem próby

Chmielu Rossyjskiego, które potrzebujący mogą obejrzeć codziennie w godz. od 8-ej rano do 8-ej wieczorem. 3357 **W. Wambach.**

Polecam Szanownym Damom swój świeżo otworzony

MAGAZYN

przy ulicy Długiej Nr 24, na I-m piętrze. Podejmuję się okryć, sukien, oraz można dostać gotowych Kapeluszy w jak najświeższych fasonach zagranicznych, a zarazem i ubiory dzieciinne. — Wszelkie zamówienia i wyprawy, wykonywa się jak najstaranniej i w możliwie krótkim czasie.

Udziela się również i lekcje kroju. 3350

Marie.

Drzewka Owocowe

z odmianną doboru wzorowego, krzewy dzikie ozdobne, oraz różę poleca zakład ogrodniczy S. Smolskiego i M. Kamińskiego na Woli № 159, wprost prawosławnego cmentarza. Zakład wykonywa plany ogrodów i podejmuje się urządzania takowych, jakoteż dostarcza potrzebnych do ich obsadzenia drzewek i krzewów. Poleca także rośliny dekoracyjne pokojowe po możliwie niskich cenach. Kupującym w większych ilościach odstępuje się odpowiedni rabat. 3344

962r DO SKŁADU

STANISŁAWA BAUMANN,

przy ulicy Elektoralfiej № 5, naprzeciw Banku

nadszedł świeży transport:

CEMENTU

PORTLAND ANGIELSKIEGO,

Robinsa & Comp. w Londynie,

oraz inne marki Cementu angielskiego.

Cegły i Gliny ogniotrwałej

Węgla kowalskich angielskich,

Tektury smołcowej.

Rur glazurowych i dren.

Slusarze

samodzielni specjaliści w wykończaniu decymalnych wag i żelaznych łożek, mogą znaleźć trwałe i dochodne zatrudnienie u **M. Schanza** w Kijowie. 3381

CZYTELNIA

nowo-założona polska, ruska i francuzka **M. NEUDINGA**, Leszno 12, wprost Prokuratorji. Abonament miesięczny **kop. 50**. Katalogi drukowane. 3380

APTEKA

w mieście gubernjalnem

z obrotem rocznym przeszło 8,000 rs., jest do wydzierżawienia na lat 8. Bliższa wiadomość przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 36, mieszka 33, od 10 do 2 i od 5 do 7. 2367R

Fabryka Mebli Żelaznych
BRACI FRUMKIN
 Rybaki Nr 10, w Warszawie,
 poleca wielki wybór Łózek, Kołysek, Łózek dzieciennych itp., mebli z żelaza
 giętego lub maszynowego,
 po cenach fabrycznych.
 Ilustrowane Cenniki wysyłają się bezpłatnie.
 Adres dla listów i depeż: Frumkin, Warszawa. 2345R

WYŻYMACZKI!!!
 Amerykańskie (Empire)
 Najtaniej
 5. Bielańska 5.
F. ZCLINICKI & WEISS
 Najtaniej
 5. Bielańska 5.
WYŻYMACZKI!!!
 2486 R

JUDLINOWSKA
 Farbiarnia Parowa i Pralnia Chemiczna
Ch. GEBER,
 w WARSZAWIE,
 Najstarszy i największy w kraju zakład tego rodzaju.
 Ma honor donieść Szan. Publiczności, że otworzyli na prowincji swe filje, a mianowicie:
 w Łodzi u N. Trembeckiego, ulica Piotrkowska 784;
 w Lublinie u Klementyny Otto, ulica Królewska 230;
 w Siedlecach u Karola Knecht, ulica Warszawska.
 w Białymstoku u Marii Bilickiej, ulica Wasilkowska;
 w Łowiczu, u Anieli Kępczyńskiej, ulica Zduńska.
 w Kutnie u Eufemji Kędzierskiej w Hotelu Polskim,
 w Włocławku, u Pauliny Łukasik w Hotelu Mazowieckim;
 w Częstochowie u Anny Bassowskiej, ulica Świętej Marii, Aleja Główna № 1.
 w Kielcach u Władysława Szewczyńskiego, ulica Duża.
 w Radomiu u Stanisławy Herdin, ulica Lubelska.
 w Płońsku u Marii Goszczyńskiej.
 w Żychlinie u M. Skorzyńskiego.
 w Piotrkowie u Konstancji Jacowskiej, ulica Kalisk.
 w Kownie u Apolonji Piotrowicz, Nikolajewski Prospekt
 w Wilnie u A. Jaroszyńskiego;
 w Grodnie, u A. Krupowicza, ulica Soborna;
 które to filje przyjmują wszelką garderobę damską i męską, dywany, franki, koronki, aksamity, jedwabie itp., tak do farbowania, jako i do czyszczenia chemicznego, po cenach fabrycznych.
 Magazyny w Warszawie: Niecała Nr 9, Marszałkowska Nr 34, Praga: Brukowa 390.
 Magazyn z ulicy Rymarskiej № 12, przeniesiony został na ulicę Leszno № 4.
 Uprasza się uprzejmie Szan. Klientów, którzy nie odebrali przedmiotów w czasie właściwym, o śpieszne odebranie takowych, najpóźniej do Nowego-Roku 1885, gdyż potem oddane zostaną na cel dobroczynny. 2499R

OPAŁ NA ZIMĘ.

Korzec Węgla najlepszego, grubego lub kostkowego, z odstawa	rs. — kop. 90.
" " szluzki go, grubego lub kostkowego, z odstawa	rs. 1 kop. 05.
Sążeń kubiczny drzewa sosnowego szczapowego,	rs. 16 kop. —.
" " " olśzowego	rs. 17 kop. —.
" " " brzożowego	rs. 19 kop. —.

Za porąbanie od każdego sążnia kubicznego dolieży się rs. 1, u
Arnolda Ohrringa,
 Telefon № 133. — Skład Okopowa № 8. — Kantor Graniczna № 10. 5381

WIKTOR WALIGÓRSKI
SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH I FARB,
 Nowy-Swiat № 42, ma zaszczyt polecić:
 Proszek Perski i Dalmacki. Papier na muchy.
 Proszek Kajenny. Proszek do czyszczenia i pole-
 rowania noży. 2495R
Glans i Braz do bucików damskich.

Zarząd Towarzystwa
 drogi żelaznej,
IWANGRODZKO - DĄBROWSKIEJ.

Ma zaszczyt zaprosić pp. Akcjonariuszów na zwyczajne Zgromadzenie Ogólne, mające się odbyć we Wtorek 30 Października (11 Listopada) 1884 r., o godzinie 1-ej po południu, w Warszawie, w pomieszczeniu Zarządu, przy ulicy Marszałkowskiej № 1066M.
 Przedmiotem zajęć Zgromadzenia będzie:
 1. Wysłuchanie sprawozdania Zarządu o budowie drogi i rozstrzygnięcie wypływających z tego kwestyj.
 2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na rok 1885
 3. Wybranie Komisji Rewizyjnej.
 Stosownie do § 63 Ustawy, uchwały zwołującego się Zgromadzenia będą prawomocne tylko w tym razie, gdy uczestniczący w niem, złożą przynajmniej siódmą część wypuszczonych, akcji, w razie przeciwnym odbędzie się powtórne zgromadzenie we Wtorek 13 (25) Listopada 1884 r., o 1 po południu.
 Przyjmowanie świadectw tymczasowych na akcje, dla otrzymania prawa uczestniczenia w zgromadzeniu ogólnem, skończy się we Wtorek 16 (28) Października 1884 r., o godz. 3 po południu, w razie zaś potrzeby powtórnego Zgromadzenia świadectwa złożone być winny najpóźniej d. 6 (18) Listopada 1884 r., przed godziną 3 po południu. Oprócz oryginalnych świadectw tymczasowych na akcje, przyjmowane będą kwity i temu podobne dokumenty, na złożone do depozytu lub zastawione świadectwa tymczasowe w Bankach i Instytucjach, działających na zasadzie ustaw przez Rząd zatwierdzonych, z tem jednak zastrzeżeniem, że przy takich dokumentach przedstawione będą zaświadczone przez banki lub instytucje, wykazy numerów, złożonych u nich świadectw tymczasowych.
 W Warszawie 29 Września (11 Października) 1884 r. 2433R

WIEŃCE SREBRNE
 Laurowe i Srebrnego Wesela, otrzymali poleca po najprzystępniejszych cenach, Magazyn
M. MANKIELEWICZA,
 w Gmachu Teatru, pod filarami.
 2502R

Ceny fabryczne.
Skład fabryczny pod firmą K. MANTEY,
 Świętokrzyszka, róg Włodzimierskiej,
 znany wszystkim Paniom ze swej rzetelnej i uczciwej sprzedaży, otrzymał już w wielkim wyborze: **KASZMIRY** czarne i kolorowe (specjalność), **Flanele, Korciki, Flanelki szkockie** po 25 kop. łok. (nowość). **Materiały** na pokrycia futer, **palt i dolmanów, Materiały kolorowe na suknie, tanie i praktyczne, Materiały na mundurki** od 25 kop. łokieć. **Otomany i Adamaszki jedwabne i wełniane, Satins i Kaszmiry na kołdry,** które jak zawsze, po cenach fabrycznych najtaniej sprzedaje; o czem Szan. Publiczność razzy się przekonać.
Ceny fabryczne. 2415R

Specjalna Fabryka Gorsetów
 POD FIRMĄ
"MARIE"
 Zawładania Szan. Panie, iż powróciła z zagranicy i przywozła na sezon bieżący, najnowsze fasony paryzkie. W tejsze fabryce wyrabiają się gorsety dla osób ułomnych (hygieniczne) wlosienicowe i gorsety dla osób w odmiennym stanie. 2476R
Niecała Nr 1, dom hr. Krasieńskiego, 1-e piętro.

Skład Materiałów Aptecznych i Farb
 Magistra Farmacji
Leonarda Ziemińskiego
 w Warszawie, róg ulicy Królewskiej i Marszałkowskiej,
 zaopatrzone jest w najświeższe towary apteczne i chemikalja, oraz artykuły używane w celach weterynaryjnych, agronomicznych i technicznych, przyjmuje obstarunki do aptek i apteczek domowych i takowe śpiesznie załatwia, wysyłając na pocztę, koleje i do domów bez doliczania kosztów wysyłki do tychże.
 Skład nadto poleca:
Tran Lofodzki biały i żółty,
 świeży, z ostatniego połowu **Dorsza** otrzymany, pod względem dobroci i skuteczności leczniczej przewyższający inne gatunki tranów.
Pomady ze świeżych Kwiatów Południowej Francji, posiadające bardzo miły zapach i składniki pobudzające porost włosów i konserwację takowych.
Ekstrakty francuzkie jak: **Extrait Violette, Fleurs d'Orange, Jockey Gloub** itp., ze słynnej fabryki pp. **Lautier & Fils** w Grasse.—**Blansze i róża,** oraz farby do barwienia włosów. **Oliwę** w najprzedniejszym gatunku. **Krochmal, Glans** itd. 2472r

